

zelena dežela

Glasiló Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

št. 94, februar 2011

stran

4

*Pogovor z direktorjem KGZS
Igorjem Hrovatičem*
Mirno okolje za učinkovito delo

stran

10

Aktualno
**Dosežki kmetijskega
svetovanja**

stran

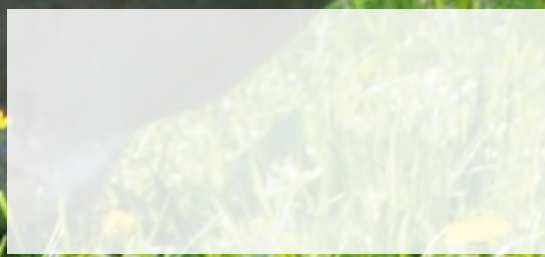
6

*Tema meseca: Slovenska
govedoreja v prostoru in času*
Pomen govedoreje v Sloveniji

stran

12

Aktualno
**Pomoč na kmetiji ni
delo na črno**

Zavezani kakovosti

» MAG. MIRAN NAGLIČ

Vodja Sektorja za kmetijstvo in
gozdarstvo

Temelj gospodarskega obstoja slovenskega kmetijstva v prihodnje je ponudba kakovostnejših kmetijskih pridelkov in gozdnih sortimentov ter izdelkov, za katere bomo dosegli boljšo ceno, ob tem pa ohranili prostor in proizvodne vire. Te cilje je mogoče doseči z učinkovitim tehnološkim napredkom kmetijskih in predelovalnih obratov, poenotenjem ponudbe in skupnim nastopom na trgu. Za to pa potrebujemo poleg ugodnega gospodarskega okolja tudi več znanja, biti moramo bolje usposobljeni in bolje organizirani.

Zaradi nalog, ki jih opravlja na kmetijskih obratih in pri razvoju podeželja v celoti, ima javna služba kmetijskega svetovanja, ki deluje v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, pomembno vlogo in odgovornost pri usmerjanju tega razvoja. Dosedanje delo je dobro opravila. Naše kmetijstvo je v izvedbenem smislu v veliki meri usklajeno s pogoji skupne kmetijske politike Evropske unije, kar kaže tudi ugodno koriščenje neposrednih plačil in finančnih spodbud na naših kmetijskih obratih. **Toda razmere na trgu in posledično v pridelavi so se zaostri- le. Doseženo ne zadostuje!** V Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije in vseh kmetijsko-gozdarskih zavodih si prizadevamo za nadgradnjo obstoječega sistema izvedbe nalog javnih služb, ki jih izvajamo, v smislu izboljšanja prenosa znanja, povečanja nabora strokovnih vsebin, spodbujanja tehnološkega napredka ter dejavnjšega spodbujanja razvoja dopolnilnih in dodatnih dejavnosti.

Javna služba kmetijskega svetovanja je pomemben člen v sistemu prenosa znanja od raziskav do uporabnikov. Le izobraženi, usposobljeni ter s sodobnimi svetovalnimi orodji in prijemi opremljeni svetovalci lahko generirajo nove tehnološke rešitve, nove proizvode in boljšo kakovost. Taki se bodo dobro počutili na poljih in v hlevih in bodo tam tudi še naprej potrebni in zaželeni. Za dosego tega cilja moramo izboljšati pogoje za opravljanje dela, predvsem razpored del in nalog (škornje še imajo), nadgraditi njihovo strokovno izobraževanje in usposabljanje ter jih za to tudi motivirati. Bolje je treba izkoristiti razpoložljiv delovni čas.

S ciljem boljšega strokovnega izobraževanja in usposabljanja svetovalcev je treba v raziskovalni sferi zagotoviti zanimanje za raziskovanje v praksi aktualnih vprašanj ter pogoje, da bodo raziskovalci to tudi počeli. Sedanji sistem točkovanja za napredovanje tega dela ne spodbuja. Povečati je treba sredstva za aplikativne raziskave, pri katerih bodo lahko z raziskovalci sodelovali tudi strokovnjaki iz prakse. Tako bodo tudi najučinkoviteje strokovno napredovali.

Zaposleni v kmetijski svetovalni službi so javni uslužbenci. Za učinkovito delo je potrebna prilagodljivost in ustvarjalnost, česar pa sistem plač v javni upravi ne spodbuja dovolj. Programi dela se vsako leto sprejemajo z zamudo, zato po več mesecev zamujajo tudi plačila, kar povzroča dodatne stroške z najemanjem kreditov. Sredstva za investicije so premajhna. Za obdobje zamud je nujno zagotoviti financiranje službe po dvanajstih letih. Letos je zamuda pri pripravi programa zaradi novih pogojev načrtovanja dela še večja.

Naj sklenem: gospodarski napredek je nujna – ne zaradi gospodarske krize, temveč zaradi preživetja. Kriza ga je le pospešila. Doseženo ni dovolj. Treba je naprej. Lastniki in zaposleni na kmetijskih obratih s svojimi nalogami, zaposleni v strokovnih službah s svojimi. Od kmetijske politike pa pričakujemo zagotavljanje ugodnega okolja za razvoj panoge predvsem v smislu večje prilagoditve ukrepov obratom z različnimi pogoji in cilji. Naša javna služba kmetijskega svetovanja pa še naprej ostaja zavezana kakovosti pridelave, ponudbe, promocije, prodaje in - lastnega dela!

IZ VSEBINE

NOVICE

Kmet delodajalec?	3
Razpisi za podporo združevanju	3
Kmečki ples v Podjuni	3

POGOVOR Z DIREKTORJEM KGZS IGORJEM HROVATIČEM

Mirno okolje za učinkovito delo	4
---------------------------------------	---

TEMA MESECA – SLOVENSKA GOVEDOREJA V PROSTORU IN ČASU

Pomen govedoreje v Sloveniji	6
------------------------------------	---

AKTUALNO

Dosežki kmetijskega svetovanja	10
Pomoč na kmetiji ni delo na črno!	12
Za zvišanje cen hrane ni kriv kmet	13
Čas za dodatno izobraževanje	14
Kam pa s štirinajstim prasetom?	15
Dobrote slovenskih kmetij 2011.....	16
Kmetijski svetovalci v novih prostorih	18
Za odgovoren odnos do vina med mladimi.....	18
Jubilej člana KGZS Janeza Šebata	18

GOZD IN LES

Objavljen javni razpis za investicije v gozdno infrastrukturo	19
Varstvo gozdov in certifikacija	20
Srednjeevropska konferenca o biomasi	21

IZOBRAŽEVANJE

Poklicno povezani z naravo	23
----------------------------------	----

EKOLOŠKO KMETOVANJE

Tla – osnovni življenjski prostor.....	26
--	----

PRAVNI NASVETI

Težave pri pridobivanju podpore de minimis	28
--	----

MEDNARODNA DEJAVNOST

Hrana za vse!	29
---------------------	----

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana	30
---	----

Zelena dežela je glasilo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. Naslov: Celovška 135, 1000 Ljubljana, tel.: 01/513 66 00, faks: 01/513 66 50, zelena.dezela@kgzs.si
 Uredniški odbor: Andrej Kermavnar (predsednik), Ema Zadel (podpredsednica), Vlado Avguštin, Jože Benec, Bogdana Brilj, Jožef Cigan, Marjana Cvirn, Maks Ipavec, Anita Jakuš, dr. Stane Klemenčič, Jože Meolič, Alojz Pori, Jernej Redek in Darinka Sebenik
 Odgovorna urednica: mag. Tatjana Čop, tel.: 01/513 66 40, 041/366 506
 Grafično oblikovanje, prelom in izvedba: Andrej Lombar
 Naslovnica: foto: Marjan Papež
 Jezikovni pregled: Marjana Cvirn. Tisk: SET, d.d.
 Oglasno trženje: bjm.natalija@siol.net, tel.: 01 513 08 30, GSM: 031 668 626.
 Naklada: 92.000 izvodov. Cena: 0,41 €. Časopis je za člane KGZS brezplačen.

Kmet delodajalec?

KGZS je z utemeljenimi zahtevami in nasprotovanjem določbam noveliranega Zakona o varnosti in zdravju pri delu (ZVZD) na Ekonomsko-socialnem svetu dosegla, da se je le-ta vrnil v ponovno presojo delovnemu telesu.

Novela ZVZD šteje kot delodajalca tudi fizično osebo, ki se ukvarja s kmetijsko, gozdarsko ali dopolnilno dejavnostjo na kmetiji. S tem zakonske določbe širijo krog zavezancev na vse osebe, ki se na kakršenkoli način ukvarjajo s predmetnimi dejavnostmi in ki se jih še zdaleč ne more uvrščati med delodajalce. Taka definicija bi vse, ki niso iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti pokojninsko, invalidsko in zdravstveno zavarovani, postavila v neenakopraven položaj tako v primerjavi z delodajalci, ki zaposlujejo druge osebe, kakor tudi v primerjavi s samozaposlenimi osebami, ki ne zaposlujejo, in v nadaljevanju tudi z delavci. V vseh treh oblikah bi bile pravice in obveznosti neenakopravno porazdeljene. Nenazadnje je narava dela in možnost opravljanja tega dela tako posebna, da kmeta ne moremo in ne smemo stlačiti zgolj v skupino delodajalca. Tudi za potrebe predmetnega zakona ne. Dejansko kmet lahko nastopa v vseh treh vlogah: kmet, ki zaposluje (delodajalec), kmet, ki samostojno in profesionalno opravlja kmetijsko dejavnost (samozaposleni), in kmet, ki kmetijsko dejavnost opravlja neprofesionalno. Temu primerljivo naj bi sledil tudi ZVZD v svojih določbah.

KGZS odločno nasprotuje definiciji, da se kot delodajalec šteje tudi kmet ali fizična oseba, ki s člani svojih gospodarstev oziroma z družinskimi člani opravlja kmetijsko, pridobitno ali drugo dejavnost in zahteva, da se samostojno določi definicija kmeta ter kot taka sistemsko uredi za potrebe tega zakona.

KGZS predlaga, da se šteje kot delodajalec samo tisto kmetijsko gospodarstvo, ki dejansko zaposluje druge osebe, medtem ko naj se kmetijska gospodarstva, ki imajo iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti zavarovano zgolj eno osebo, zakonsko uredijo primerljivo kot samostojni podjetniki posamezniki, ki ne zaposlujejo. Ostale osebe, ki imajo socialno varnost zagotovljeno na osnovi drugih podlag, pa naj bi izpolnjevale le pogoje izobraževanja in usposabljanja po določbah Zakona o varnosti in zdravju pri delu.

» ANDREJA KRT STOPAR

Dom Oaza miru in Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
vabita na

Duhovno srečanje za kmetice in kmete
od petka do nedelje, 4. - 6. februarja,
v domu Oaza miru na Ljubelju.

Informacije in prijave: 041 602 020; oaza.miru@rkcs.si

Razpisi za podporo združevanju kar pol leta prej!

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je v Uradnem listu RS, št. 3/2011 z dne 14. januar 2011, objavilo tri javne razpise za podporo strokovnim prireditvam, stanovskemu in interesnemu združevanju nevladnih organizacij za leto 2011. Rok za prijavo se za vse tri razpise izteče 18. februarja 2011.

Objavljeni so naslednji razpisi:

- Javni razpis za podporo strokovnim prireditvam, stanovskemu in interesnemu združevanju nevladnih organizacij za leto 2011;
- Javni razpis za podporo strokovnim prireditvam, stanovskemu in interesnemu združevanju za leto 2011 na področju primarne proizvodnje kmetijskih proizvodov;
- Javni razpis za podporo strokovnim prireditvam, stanovskemu in interesnemu združevanju za leto 2011 na področju predelave, trženja in s kmetijstvom povezanim delovanjem na podeželju po shemi de minimis.

» ANDREJA KRT STOPAR

Kmečki ples v Podjuni

V Kulturnem domu v Pliberku je potekal enaindvajseti Kmečki ples, ki ga je organizirala Skupnost južnokoroških kmetov z namenom medsebojnega druženja in ohranjanja tradicije slovenskih kmetov.

V polni dvorani se je ob igranju skupine Ta pravih 6 izvrstno zabavalo prek petsto obiskovalcev. Za glasbeni pozdrav je zapevala pevka skupina Klikla iz Železne Kaple, za polnočni vložek pa je poskrbela mladinska plesna skupina Fračkovci iz Globasnice. Za odlično organizacijo tega družabnega dogodka gre posebna zahvala predsedniku Skupnosti južnokoroških kmetov Štefanu Domeju, Justinu Hribniku in številnim sodelavcem.

Med obiskovalci plesa sta bila tudi podpredsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Branko Tomažič in predsednik nadzornega odbora KGZS Franci Strle.

Na sliki z leve proti desni: podpredsednik KGZS Branko Tomažič, predsednik SJK Štefan Domej, župan Železne Kaple Franc Jožef Smrtnik, predsednik nadzornega odbora KGZS Franci Strle, sodelavec za projekte Peter Krištof

Mirno okolje za učinkovito delo

Igor Hrovatič je prevzel naloge v. d. direktorja Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije kmalu po volitvah leta 2008, dobro leto kasneje pa je bil imenovan za direktorja. Ob sprejemu te odgovorne funkcije si je zastavil cilje in opredelil prednostne naloge.

Po dveh letih in pol je za njim kar nekaj izkušenj in uspešno opravljenih projektov. Ob začetku mandata sedanjega kmetijskega ministra pa so bile napovedane tudi spremembe na področju kmetijskega svetovanja. Za bralce Zelene dežele smo tokrat pripravili pogovor z Igorjem Hrovatičem o doseženem v času njegovega mandata, o vlogi Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije (KGZS) in njenih strokovnih služb v prihodnosti ter o pomenu Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, v katerem je od lanske jeseni zastopnik slovenskega kmetijstva.

Gospod Hrovatič, za vami sta dve leti in pol dela na položaju direktorja KGZS. S katerimi doseženimi rezultati ste zadovoljni in na katerih področjih vas še čaka delo?

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije je s svojimi nalogami zelo kompleksna inštitucija. V programu dela, ki sem ga pripravil ob kandidaturi za mesto direktorja, sem se v precejšnjem delu osredotočil na to, kako Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije čim bolj približati njenim članom oziroma njihovim pričakovanjem. Slednje je ves čas tudi vodilo mojega dela. Delo s člani KGZS pa je odgovorno in naporno. Člani so zelo kritični in želijo, da KGZS sledi njihovim potrebam, kar tako od vodstva kot tudi od vseh za-

poslenih v zborničnem sistemu zahteva veliko angažiranost.

Prepoznavnost KGZS se je v tem času tako med člani kot tudi v širšem političnem in družbenem prostoru precej povečala. Še vedno pa občasno nad zbornico zaslutimo Damoklejev meč prostovoljnega članstva, vendar pa kakšnih večjih pritiskov v tej smeri ni več. Poudariti pa moram, da ob izpostavljanju te problematike na različnih verificiranih organih zbornice ali drugih strokovnih organizacij slišimo tako rekoč praviloma razmišljanja, da je KGZS potrebna ter da je obstoječ način članstva nujen za zagotavljanje učinkovitosti, verodostojnosti in postavlja zbornico kot enega od najmočnejših reprezentativnih partnerjev oziroma sogovornikov Vlade RS oziroma znotraj nje predvsem Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Vse to pa KGZS še dodatno zavezuje k stalnemu izboljševanju dela.

Drugo področje mojega dela, za katerega pa sem mislil, da je bolj urejeno, je položaj javnih služb znotraj zborničnega sistema. S tem pa nimam v mislih neurejenosti znotraj zborničnega sistema. Ravno nasprotno – zbornica ima kakovosten kader, katerega pomen je najlažje izraziti z rezultati izvajanja ukrepov skupne kmetijske politike (SKP). Zato ne razumem, da se tem javnim službam ne daje

Kmetijskim svetovalcem je potrebno zagotoviti mirno in stabilno okolje, znotraj katerega bodo lahko učinkovito opravljali svoje delo; s tem imam v mislih predvsem urejen način financiranja in dolgoročno sprejetje programov.

zadostnega pomena predvsem glede na rezultate, ki jih dosejajo. Financiranje teh služb je še vedno neurejeno, izvajalci (kmetijsko-gozdarski zavodi) pa morajo do sprejetja programa sami financirati izvajanje javnih nalog v kmetijstvu, ki so dejansko »naročene« s strani države. Mislim, da je skrajni čas, da se to trajno reši!

Minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejan Židan je kmalu po prihodu napovedal natančen pregled dela javnih služb, ki delujejo znotraj zborničnega sistema in so v precejšnjem deležu financirane iz državnega proračuna. Ali to pomeni tudi re-

organizacijo strokovnih služb oziroma spremenjen program dela?

Ministrstvo je poudarilo pomen transparentnosti javnih služb, izboljšanja kakovosti dela, povečanja deleža strokovnega dela in zmanjševanja administrativnih del. Vse to so usmeritve, ki jih sedanje vodstvo KGZS od samega začetka dela poudarja in podpira. Nikakor pa ne bomo deliti mnenja glede financiranja, vsaj toliko časa ne, dokler ne bomo imeli teh zadev dolgoročno urejenih oziroma dokler ne bo način financiranja primerljiv s financiranjem drugih javnih služb. Predlagali smo več možnosti: ena izmed teh je, da država zagotovi začasno fi-

nanciranje do sprejetja programa; to bi zagotovilo nemoteno delovanje javnih služb brez najemanja dragih bančnih kreditov. Druga možnost pa je, da se financiranje javnih služb veže na obdobje sprejetega državnega proračuna. Seveda pa je predhodno nujno jasno opredeliti vsebino dela javnih služb ter vire financiranja. To problematiko smo z ministrom za kmetijstvo mag. Dejanom Židanom že obravnavali in pričakujem, da bomo v času sprejemanja aktualnega programa, tudi dorekli rešitev.

Osebnostno sicer menim, da kakšne večje reorganizacije službe oziroma bistvene spremembe programa dela v bližnji prihodnosti ne bo. Mislim, da je tudi minister mag. Dejan Židan mnenja, da je sedanja oblika organiziranosti kmetijske svetovalne službe primerna. Vendar bo v prihodnje znotraj programa dela potrebno dodati nekatere vsebine. Organizacijska struktura ni problematična in ostaja znotraj sistema Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, saj lahko javne službe v kmetijstvu le na takšen način ohranjajo svojo vlogo in so povezane s končnimi uporabniki – kmeti. Tako javne službe niso le »v službi« države, pač pa tudi kmetov, kar je njihov dejanski namen.

Kako pa vi ocenjujete delo kmetijske svetovalne službe in njeno vlogo v prihodnosti?

Kot sem uvodoma povedal, sem prepričan, da je kader strokovnih služb znotraj sistema KGZS kakovosten in usposobljen za opravljanje strokovnih in drugih nalog. Javna kmetijska svetovalna služba tvori pretežni del teh javnih strokovnih služb. Gre za kader,

ki ima pretežno univerzitetno izobrazbo, svetovalci pa morajo redno opravljati določeno kvoto izobraževanj. Le tako se lahko odzivajo na vedno nove zahteve in pričakovanja tako države kot kmetov.

Vedno bolj se kažejo nove potrebe kmetov, ki od kmetijskih svetovalcev ne pričakujejo več toliko pomoči pri pridobivanju sredstev iz naslova ukrepov SKP, čeprav vloga kmetijskih svetovalcev tudi na tem področju ostaja pomembna, saj en kmetijski svetovalec v povprečju »pripelje« na podeželje okoli milijon evrov. Pa vendar so pričakovanja kmetov vedno bolj usmerjena v sodobno tehnološko podporo. Za slednje pa je nujno oblikovanje sistematičnega prenosa znanja iz znanstvenih, raziskovalnih in izobraževalnih inštitucij do svetovalcev in preko njih do končnih uporabnikov.

Najbolj pogosta pripomba, ki jo je slišati predvsem od kmetov, je, da so kmetijski svetovalci in svetovalke vedno bolj zasedeni z administrativnim delom in nimajo časa za strokovno svetovanje. Je temu res tako?

Tovrstno deljenje dela na administrativno in strokovno je preveč posplošeno in površno. Marsikatero t. i. administrativno delo zahteva mnogo več strokovnega znanja, kot je to videti na prvi pogled. Poznavanje razmer na terenu, tehnologij, razumevanje podatkov in strokovna presoja – vse to je potrebno za neko delo, ki je po krivici razglašeno za zgolj papirno. Zato mislim, da smo za razumevanje pomena ukrepov Skupne kmetijske politike tudi sami krivi, da je to delo, označeno kot administrativno.

Jeseni prejšnjega leta ste bili imenovani za člana Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO). Kako ocenjujete učinkovitost tega odbora, seveda s poudarkom na kmetijstvu?

Slovenija je članica EESO od leta 2004. Ta odbor je ustanovljen z Rimsko pogodbo z namenom, da spremlja, nadzira in uravnava izvajanje politik Evropske unije. Verjetno takšna funkcija EESO marsikomu ni všeč. Zadnje čase so se predvsem v »levem« krilu Evropskega parlamenta pojavile težnje po ukinitvi tega evropskega organa.

Kmetijstvo je v EESO močno zastopano in ni seje, kjer ne bi obravnavali kmetijske problematike. Na vse seje pridejo tudi predstavniki Evropske komisije. Žal pa sodelovanje med Evropskim parlamentom in EESO ni najboljše in je EESO bolj prisoten v Evropskem parlamentu kot obratno. Pomen civilne družbe v Evropi vedno bolj narašča, s tem pa tudi pomen EESO.

O slednjem priča tudi prisotnost visokih evropskih funkcionarjev na sejah EESO. Evropska komisija v večini primerov upošteva mnenje EESO, saj ji služi kot usmeritev pri odločitvah. Vsak dokument, ki ga pripravi komisija ali parlament, mora za postopek sprejemanja pridobiti tudi mnenje EESO, ki pa seveda ni zavezujoče.

Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) je sestavljen iz predstavnikov različnih interesnih skupin. Kakšna je pozicija zastopanja kmetijskih interesov?

EESO je inštitucija civilne družbe, ki deluje na treh področjih in je na takšen način tudi oblikovan – skupina delodajalcev

(dva slovenska člana), skupina delojemalcev (trije slovenski člani) in skupina različnih interesov (dva slovenska člana), kjer je zanimanje kmetijstva najmočnejše. Skupaj ima EESO 344 članov. Formalno se usklajujemo glede na potek problematike. Na plenarnih sejah so predstavljeni že usklajeni dokumenti in se razpravlja pretežno le o morebitnih amandmajih. Stališča se sicer usklajujejo na ravni študijskih in strokovnih skupin. Zato je tudi kakovost dokumentov, ki jih sprejme in posreduje EESO, na tako visoki ravni, da očitno to ne ustreza vsem. Dejstvo pa je, da je tudi tu pomembno lobiranje, kar je za tako majhno državo, ki je temu primerno zastopana z majhnim številom članov, lahko težava. Vendar se zato povezujemo z večjimi in bolje zastopanimi državami, ki imajo podobne težave oziroma stališča.

Osebnostno sem prepričan, da tako kot Slovenija potrebuje dobro organizirano Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, tudi Evropska unija potrebuje Evropski ekonomsko-socialni odbor.

»POGOVOR ZAPISALA:
TATJANA ČOP

Pomen govedoreje v Sloveniji

Govedoreja se je v Sloveniji razvila zaradi naravnih danosti, kot so velike travnate površine, ki omogočajo tako pašo kot pridelavo osnovne krme.

Začetki odnosov med govedom in človekom segajo daleč v zgodovino. Od samega začetka je govedoreja povezana s človekom in njegovim razvojem. Sprva je človek govedo lovil za prehrano. Kasneje se je pričel ukvarjati s poljedelstvom in je govedo potreboval tudi kot delovno silo. Združil je delo in rejo govedi, ki se je počasi stopnjevala tudi v trgovino.

Reja govedi se je iz prvotne pašne reje uveljavila tudi v hlevski reji zaradi potreb človeka po živalskem gnoju, ki ga je potreboval predvsem za poljedeljske površine. Govedoreja v Sloveniji se je bolj razvila prav zaradi naravnih danosti, to je velikih travnatih površin, ki omogočajo tako pašo kot pridelavo osnovne krme. Še nekaj desetletij nazaj je bila po številu živali govedu konkurenčna tudi drobnica, vendar se je število govedi hitro povečalo zaradi vse večjega povpraševanja po mleku in govejem mesu. Govedoreja je postala vodilna živinorejska panoga v Sloveniji in tako je še danes.

ZAČETKI ORGANIZIRANEGA DELA NA SELEKCIJI IN KONTROLI MLEČNOSTI

Organizirano delo na selekciji živali se je pričelo z vodenjem kontrole mlečnosti. Glavni namen vodenja je bilo pridobiti osnovne podatke o proizvodnji za nadaljnje potrebe selekcijskega dela. V gospodarsko razvitih deželah Evrope so pričele nastajati prve organizacije za

Šesta državna razstava govedi rjave pasme z mednarodno udeležbo, Novo mesto 2010

pospeševanje živinoreje v drugi polovici 19. stoletja. Že koncem 19. in v začetku 20. stoletja so pričeli z organiziranim kontroliranjem mlečnosti za pleme odbranih krav. Slovenija v tem pogledu ni zaostajala za tedanje Evropo, saj je 9. marca 1904 devet graščinskih rejcev s 300 kravami montafonske rjave pasme v Mariboru ustanovilo prvo štajersko kontrolno društvo za mlečnost krav, ki je delovalo po danskem vzoru. V letu 1905 je živinorejska zadruga za rdeče cikasto govedo v Selcah pri Škofji Loki kot prva v Sloveniji začela ugotavljati mlečnost krav v kmečkih čredah in predpisala osnovna pravila za člane, vključene v kontrolo mlečnosti.

V stari Jugoslaviji je državna uprava redno podpirala delo živinorejskih organiza-

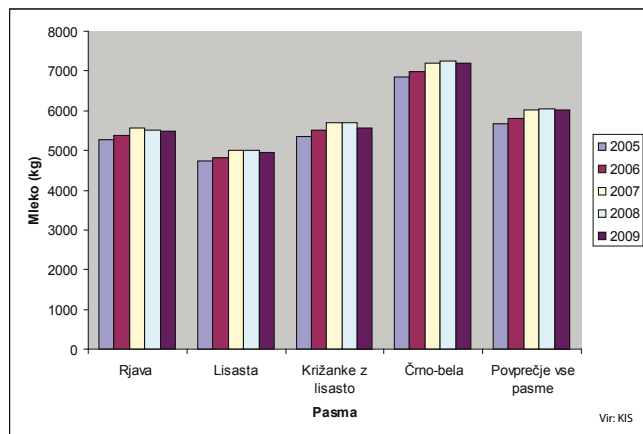
cij. Finančno je pomagala, da so delo pri zvezah živinorejskih organizacij vodili strokovni tajniki. Zadrugam so pomagali pri rodovništvu in kontroli mlečnosti zvezni kontrolorji. Tak način sodelovanja je pripomogel k vidnemu napredku pri reji rodovniškega podmladka.

Po končani drugi svetovni vojni je bila prva naloga živinorejskih zadrug obnova staleža, ki se je med vojno zelo zmanjšal. Z vzrejo več podmladka in nakupom živali so obnovili rodovništvu in prodajali plemenske živali znanega porekla. Pri na novo ustanovljenih okrožnih odborih, kjer so bila poverjenišva za kmetijstvo, je bil tudi oddelek za živinorejo, kjer so bivši funkcionarji živinorejskih zvez in rejci nadaljevali z delom, zastavljenim pred vojno. Organizacijsko je vodil

kontrolo proizvodnosti krav za Slovenijo republiški živinorejski odbor Glavne zadrugne zveze, strokovno pa Kmetijski inštitut Slovenije.

Leto 1966 je začetek današnje organiziranosti kontrole. Sklep vlade, da uvede premije za organizacijo odkupa mleka in ga veže na kontrolo krav, je privedel do ponovnega dela na kontroli proizvodnosti. Ker finančnih sredstev ni bilo veliko, so se odločili za izvajanje tako imenovane B kontrole, kjer naj bi količino mleka meril rejec sam. Kontrola je bila za mnoge rejce bolj nepotrebno delo, ki so ga morali opravljati zato, da so lahko oddajali mleko.

Kontrolorji, ki so opravljali kontrolo, so bili zaposleni pri kmetijskih zadrugah. Na območnih zavodih je bila organizi-

Slika 1. Mlečnost kontroliranih krav v kilogramih po pasmah in letih

rana nadkontrolna, selekcijska in rodovniška služba. Podatki so se obdelovali na Kmetijskem inštitutu. Leta 1978 je bil sprejet Zakon o ukrepih v živinoreji, ki je dal zakonsko podlago za ustanovitev Živinorejske poslovne skupnosti, ki je bila tedanja nosilka strokovnega dela v živinoreji.

V letu 1981 je bila ustanovljena Govedorejska služba Slovenije, ki je skrbela za nemoteno delovanje javne službe v govedoreji in v katero so bili vključeni izvajalci javne službe. Organizirana je bila na dveh ravneh, ki so ju sestavljale območne govedorejske službe (območni zavodi) in republiške govedorejske službe (KIS, BF).

Leta 2006 pa so v skladu z evropsko zakonodajo pričele delovati priznane rejske organizacije, ki so nosilke izvajanja rejskih programov in ki imajo s strokovnimi službami (druge priznane organizacije) sklenjene pogodbe za izvajanje določenih nalog javne službe.

REZULTATI REJSKEGA IN STROKOVNEGA DELA

Iz kratkega prikaza pregleda dela službe za selekcijo in kontrolo je razvidno, da je Slovenija ves čas lovila korak z razvito Evropo in da je stro-

kovno in rejsko delo potekalo nemoteno in organizirano. To trditev potrjujejo tudi doseženi rejski rezultati v prirreji mleka saj je mlečnost ves čas nara-

ščala, prav tako tudi vsebnost maščob in beljakovin v mleku. V zadnjih letih beležimo padeč vsebnosti maščob v mleku, ki je povezan s spremembo prehranskih navad prebivalstva, ki zaužije vedno manj maščob. Temu se je prilagodilo tudi strokovno, selekcijsko delo.

Na sliki 1 je prikazana mlečnost krav po pasmah (v kilogramih). Količina mleka je od leta 2005 do 2008 naraščala pri vseh pasmah. V letu 2009 pa je viden padeč mlečnosti pri vseh pasmah, kar je verjetno posledica nizkih odkupnih cen mleka in visokih cen močne krme.

OSNOVNI PODATKI O SLOVENSKI GOVEDOREJI

Slovenska govedoreja, katere temelj je prirreja mleka, se od evropske razlikuje po več dejavnikih, eden od njih je vsekakor velik delež travnatih površin, ki je omogočil razvoj govedoreje in s tem povezane prirreje mleka v tako velikem obsegu. Govedoreja tako prispeva k izrabi travinja, kar je še posebno pomembno za območja z omejeni-

ja kot najpomembnejša panoga kmetijstva nenehno spopada z majhnostjo in razdrobljenostjo kmetijskih zemljišč, neugodno starostno in izobrazbeno strukturo kmečkega prebivalstva, slabo tehnološko razvitostjo kmetij in pomanjkanjem kmetijskih površin. Število govedorejskih kmetij upada predvsem na področjih z omejenimi dejavniki, kar je zaskrbljujoče tako z vidika poseljenosti podeželja kot ohranjanja kulturne krajine. Število govedi pa se kljub temu z leti povečuje, saj se tudi v Sloveniji predvsem prirreja mleka močno koncentrira.

Trend števila govedi v zadnjih petih letih je naraščajoč z manjšim nihanjem v le-

Preglednica 1. Mlečnost kontroliranih krav po pasmah in letih v RS (standardna laktacija)

Leto	Rjava			Lisasta			Črno-bela		
	kg mleka	Mašč. %	Belj. %	kg mleka	Mašč. %	Belj. %	kg mleka	Mašč. %	Belj. %
1960	3.075	3,76		2.806	3,84		2.697	3,68	
1995	4.288	3,98	3,19	3.837	3,94	3,24	5.930	3,92	3,14
2000	4.979	4,15	3,36	4.405	4,17	3,38	6.633	4,05	3,28
2004	5.290	4,16	3,37	4.920	4,26	3,38	6.976	4,11	3,27
2008	5.521	4,09	3,33	5.238	4,11	3,31	7.247	3,98	3,21
2009	5.476	4,06	3,38	4.963	4,07	3,36	7.188	3,93	3,25

Vir: KIS

mi dejavniki. Pomembno je tudi dejstvo, da krmni obrok temelji na doma pridelani krmi visoke kakovosti, kar je eden od pogojev za prirrejo kakovostnega mleka in mesa in posledično visoko kakovostnih izdelkov. Panoga zato mora izkoristi svojo priložnosti skozi trženje in promocijo kakovostnih proizvodov. Na drugi strani pa se govedore-

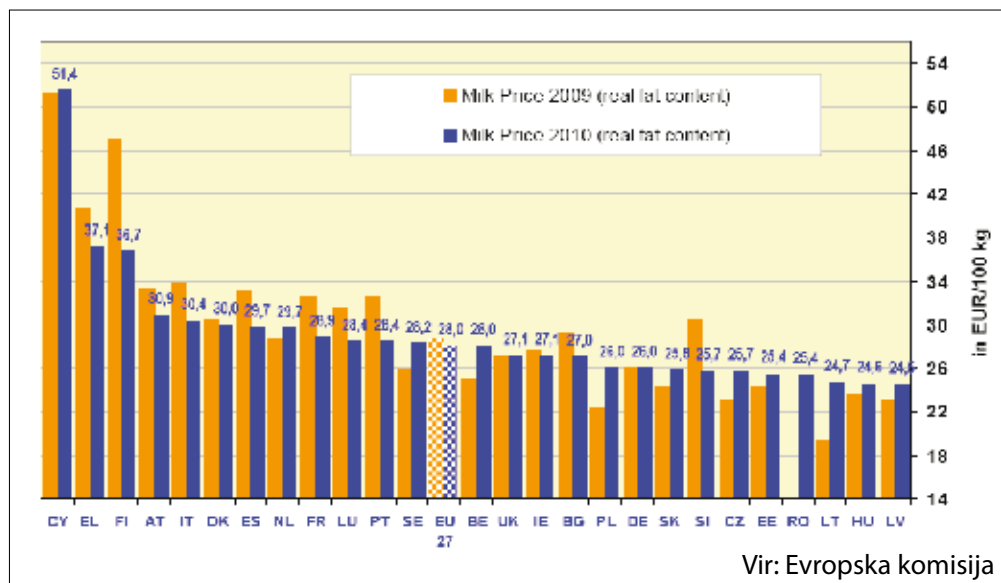
Preglednica 2. Število govedi in rej v kontroli proizvodnje v letu 2010

	Št. živali
Kontrola prirreje mleka	83.019
Število gospodarstev v kontroli prirreje mleka	4.706
Kontrola prirreje mesa	724
Število gospodarstev v kontroli prirreje mesa	39

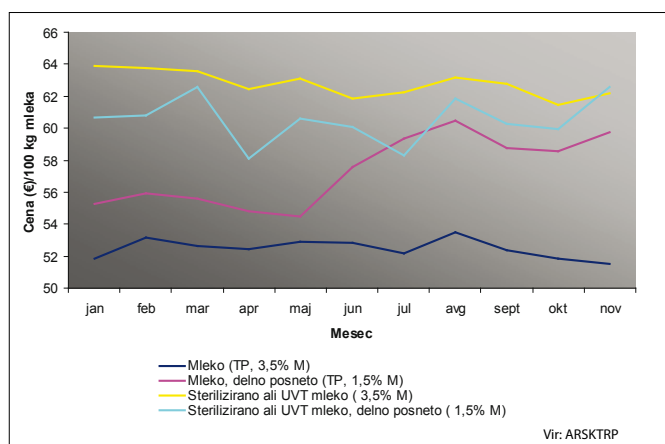
(Vir: KIS)

tih 2008 in 2009. V letu 2009 je bilo od vseh živali 463.208 dejavnih. Največ živali je bilo lisaste pasme (44,1 %), sledile so črno-bela (16,0 %), rjava (8,8 %) in cikasta pasma (0,4 %).

Po podatkih iz leta 2009 je bilo v Sloveniji 8.191 kmetijskih gospodarstev s tržno prirrejo mleka in 21.541 čred s kravami dojiljami. Skupaj je bilo 29.732 kmetijskih gospodarstev, na katerih so redili krave. V kontrolo prirreje je bilo vključenih 83.743 krav, od tega 83.019 molznic, in v kontrolo prirreje mesa 724 krav. V povprečju je slovensko kmetijsko gospodarstvo z molznicami redilo 13 živali.

Slika 2. Primerjava odkupnih cen mleka držav članic EU januarja 2009 in januarja 2010

Slika 3. Prikaz gibanja tržnih cen mleka v letu 2010 po mesecih (prikazana cena je vzeta v prvem tednu meseca)

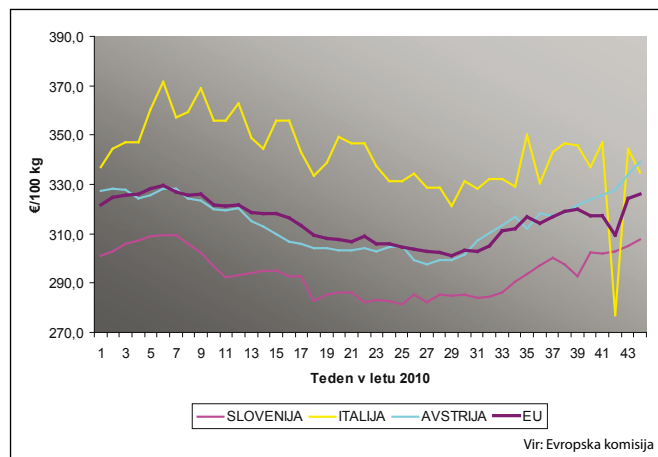
GIBANJE CEN MLEKA IN MESA

V zadnjem obdobju so odkupne cene mleka in mesa močno padle in povzročile pravo krizo tako v sektorju priraje mleka kot mesa. Najbolj na udaru je bil sektor priraje mleka, kateremu je finančno pomoč namenila tudi EU. Tudi za prihajajoče obdobje analitiki ne napovedujejo bistvenega povečanja odkupnih cen mleka in mesa, zato EU pripravlja zakonodajne ukrepe za izboljšanje trenutnega stanja. Rešitev vidijo predvsem na področju:

- pogodbenih razmerij med rejci in odkupovalci oz. mlekarnami,
- ustanavljanja organizacij proizvajalcev,
- povezovanja med panogami.

Odkupna cena mleka je v Sloveniji od januarja 2009 do januarja 2010 padla s približno 31 evrov na 25,7 evrov na 100 kg mleka, kažejo podatki Evropske komisije, ki primerjajo ceno kilograma mleka iz januarja lanskega in letošnjega leta. Na slikah 2 in 3 so prikazane še cene mleka preteklega in letošnjega

leta ostalih držav članic EU. Padec cen mleka je viden pri približno polovici držav članic EU. Slovenija ima v primerjavi z ostalimi članicami EU kar velik padec cene, za okoli 6 evrov

Slika 4. Cene govejega mesa bikov starih do 24 mesecev v razredu R3 po tednih v letu 2010

na 100 kg mleka. Polovica držav članic pa je imela letos januarja višjo kot januarja lansko leto. Slika 3 po podatkih ARSKTRP prikazuje tržno ceno v evrih na 100 kg mleka.

Odkupne cene bikov mlajših od 24 mesecev (R3) ima v Sloveniji so v primerjavi s sosednjima državama Italijo in

Avstrijo nižje. Prav tako so slovenske cene govejega mesa nižje od evropskega povprečja. Na diagramu lahko vidimo gibanje cen skozi leto 2010. Prvi teden januarja je bila cena govejega mesa 300,9 evrov/100 kg. Sledil je rahel vzpon in nato padec. Cena je padala praktično od druge polovice februarja pa vse do avgusta. Proti koncu leta se je trend cen mesa obrnil v pozitivno smer.

NOVE PRIZNANE REJSKE ORGANIZACIJE

Končuje se prvo petletno obdobje priznanih rejskih organizacij. Na področju govedoreje sta bili v tem obdobju priznani rejski organizaciji Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Govedorejsko poslovno združenje. Ne ena ne druga krovna organizacija po našem mnenju ni bila primerna organizacija za

Slovenska udeležba na mednarodni razstavi govedu črno-bele pasme v italijanski Cremoni.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano vlogo za pridobitev statusa priznane rejске organizacije in rejски program za svojo pasmo.

Prepričani smo, da bodo nove priznane rejске organizacije, katerim naj bi priznanje pričelo veljati z začetkom novega leta, še bolje povezale rejce in odločno vodile izvajanje rejских programov za svojo pasmo govedu.

POMEMBNI DOGODKI V LETU 2010

Lansko leto je bilo prelomno leto za promocijo slovenskih govedorejcev, ki so se pridružili veliki evropski družini govedorejcev.

Začetek preteklega leta je zaznamoval dogodek rejcev rjave pasme, ki so na kmetijski sejmu v Verono (Italija) odpeljali krave rjave pasme in se tako prvič udeležili evropske razstave govedu. Konec avgusta so vse pasemske organizirale tradicionalno razstavo govedu na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni. V začetku oktobra 2010 pa je Zveza rejcev govedu rjave pasme orga-

nizirala še Evropsko konferenco rejcev govedu rjave pasme in 6. državno razstavo govedu rjave pasme z mednarodno udeležbo v Novem mestu.

Konec oktobra pa so rejci črno-bele pasme, prav tako prvič, sodelovali s svojimi živalmi na mednarodni razstavi govedu črno-bele pasme v Cremoni (Italija).

Vsi dogodki v lanskem letu, ki so jih organizirali oziroma na katerih so sodelovali slovenski govedorejci, so bili odlično izvedeni. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, ki je vse dogodke finančno podprla in pri njih tudi dejavno sodelovala, jim zato izreka iskrene čestitke.

KAKO NAPREJ?

Govedoreja ima vse možnosti za nadaljnji razvoj v slovenskem prostoru. Ima naravne danosti, tradicijo reje goveda, pridne in pametne rejce, razvito kmetijsko šolstvo, sposobne domače strokovnjake in tudi službo za selekcijo in kontrolo, ki preko izvajanja javne službe strokovnih nalog v živinoreji nudi rejcem potrebno strokovno pomoč. Pasemske zveze, ki

zdrružujejo rejce govedu, imajo v Sloveniji dolgoletno tradicijo in so članice evropskih in svetovnih zvez, bodo z letošnjim letom vodenje rejских programov prevzele v svoje roke. Tako bodo rejci sami odločali o tem, kako naj strokovne službe delajo in v katero smer naj se usmeri selekcijsko delo. Na drugi strani pa se morajo rejci še dobro tržno povezati in organizirati, da bodo svoje mleko in meso tržili po cenah, ki ne bodo omogočale samo preživetja, ampak tudi razvoj.

Na pomoč pa jim mora priskočiti tu država, ki mora z različnimi ukrepi spodbujati rejo govedu:

1. Pomoč za naložbe v kmetijska gospodarstva:

- država naj sofinancira sredstva za investicije v objekte in opremo,
- razpis, ki ga bo objavilo resorno ministrstvo, naj bo namenjen izključno govedorejcem,
- zaradi težav pri zbiranju potrebne dokumentacije naj bo razpis odprt več let,
- sofinanciranje izgradnje avkcijskih hal.

2. Pomoč za naložbe v zvezi s predelavo in trženjem kmetijskih proizvodov:

- sofinanciranje mobilnih in vaških klavnic,
- sofinanciranje avtomatov za distribucijo in prodajo mleka,
- uvedba podpor za kategorijo klavnih prvesnic.

3. Okoljska pomoč in pomoč za dobro počutje živali:

- država naj sofinancira preureditev hlevov z vezano rejo v hleve s prosto rejo in zagotavljanje ostalih standardov za dobro počutje živali (investicije tudi v adaptacije hlevov z vezano rejo).

4. Pomoč za spodbujanje proizvodnje in trženja kakovostnih kmetijskih proizvodov:

- sofinanciranje govedorejskih razstav,
- sofinanciranje dela PRO in pasemskih zvez.

5. Pomoč za živinorejski sektor (ohranjanje in izboljšanje genetske kakovosti živine, pokrivanje dela stroškov uvedbe inovativnih tehnik in praks vzreje):

- sofinanciranje vzpostavitve nukleus čred,
- nakup semena elitnih bikov in zarodkov,
- zvišanje podpor za rejo avtohtonih živali.

6. Obvladovanje tveganj in kriz:

- sofinanciranje izkoreninjenja nekaterih kužnih boleznih (IBR/IPV, BVD),
- uvedba sklada za pomoč prizadetim v primeru izbruha bolezni,
- sofinanciranje plačila zavarovalnih premij,
- finančna pomoč kmetijam, ki so izvedle investicije na področju govedoreje in so se zaradi korenitih sprememb (padec cen) na trgu znašle v brezizhodnem ekonomskem položaju.

7. Druge vrste pomoči za zaposlovanje, za raziskave in razvoj, za oglaševanje:

- sofinanciranje zaposlovanja dodatnih delovnih moči na kmetijah.

V kolikor bodo vsi, ki so na kakršenkoli način povezani z govedorejo, opravili svoj del nalog, se za nadaljnji razvoj govedoreje ni treba bati.

» LUCIJA PINTERIČ

» DANILO POTOKAR

Dosežki kmetijskega svetovanja

Leto 2010 je bilo uspešno za javno kmetijsko svetovalno službo, ki deluje v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije

Javna kmetijska svetovalna služba deluje v osmih oddelkih za kmetijsko svetovanje pri kmetijsko-gozdarskih zavodih, katerih ustanoviteljica je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije.

Delo službe vodi, usmerja in nadzoruje sektor za kmetijstvo in gozdarstvo, ki deluje v okviru Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije. V oddelkih za kmetijsko svetovanje delujejo kmetijski svetovalci specialisti za posamezna strokovna področja in terenski kmetijski svetovalci, ki skupno pokrivajo celotno območje Slovenije vsak na svojem območju.

KMETIJSKI SVETOVALCI SPECIALISTI

Kmetijski svetovalci specialisti po zavodih strokovno pokrivajo celotno kmetijsko panogo po posameznih strokovnih področjih na območju oddelka, izjemoma tudi izven območja svojega oddelka. Opravljajo predvsem naslednje naloge: rešujejo strokovne težave, sodelujejo pri izobraževanju in usposabljanju kmetov, seznanjajo in usposablajo terenske svetovalce s posameznih strokovnih področij, načrtujejo razvojne programe, analizirajo stanje in možnosti razvoja v svoji panogi ter strokovno sodelujejo z ostalimi inštitucijami.

TERENSKI KMETIJSKI SVETOVALCI IN SVETOVALCI ZA KMEČKO DRUŽINO IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI

Terenski kmetijski svetovalci in svetovalci za kmečko dru-

žino in dopolnilne dejavnosti na terenu delujejo na izpostavitvah kmetijsko-gozdarskih zavodov. Vsak terenski svetovalac je zadolžen za strokovno delo s kmeti na svojem terenu. Splošni terenski svetovalci svetujejo pretežno na področju osnovne kmetijske dejavnosti, svetovalci za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti pa na področju dopolnilnih dejavnosti in društvenih dejavnostih.

TEMELJNE NALOGE JAVNE KMETIJSKE SVETOVALNE SLUŽBE

Temeljne naloge javne kmetijske svetovalne službe so sledeče: svetovanje v zvezi s tehnološkim, gospodarskim in okoljevarstvenim področjem opravljanja kmetijske dejavnosti, izobraževanje in usposabljanje kmetov, svetovanje in pomoč pri izdelavi razvojnih načrtov za kmetijska gospodarstva, pomoč pri črpanju sredstev ukrepov kmetijske politike, organizacija strokovnih prireditev ter spodbujanje in pomoč pri povezovanju in združevanju kmetov, svetovanje na področju kmetijskih in s kmetijstvom povezanih predpisov, usmerjanje razvoja gospodarjenja na kmetijah ...

POMEMBNEJŠI DOSEŽKI JAVNE KMETIJSKE SVETOVALNE SLUŽBE V LETU 2010

Izvedena so bila številna izobraževanja in strokovna svetovanja kmetom. Kmetijski svetovalci preko različnih oblik izobraževanja kmetom podajajo nova

ORGANIZIRANOST JAVNE SLUŽBE KMETIJSKEGA SVETOVANJA

KMETIJSKO GOZDARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

ZBORNICNI URAD

Tel.: 01 51 36 600

Sektor za kmetijstvo in gozdarstvo

Tel.: 01 51 36 662

KGZ Celje
Oddelek za kmetijsko svetovanje
Tel.: 03 42 55 500

KGZ Kranj
Oddelek za kmetijsko svetovanje
Tel.: 04 28 04 600

KGZ Ljubljana
Oddelek za kmetijsko svetovanje
Tel.: 01 51 30 700

KGZ Maribor
Oddelek za kmetijsko svetovanje
Tel.: 02 22 84 900

KGZ Murska Sobota
Oddelek za kmetijsko svetovanje
Tel.: 02 53 91 410

KGZ Nova Gorica
Oddelek za kmetijsko svetovanje
Tel.: 05 33 51 200

KGZ Novo mesto
Oddelek za kmetijsko svetovanje
Tel.: 07 37 30 570

KGZ Ptuj
Oddelek za kmetijsko svetovanje
Tel.: 02 74 93 610

tehnološka znanja, znanja za povečevanje dohodka na kmetij in ohranjanje obstoječih oziroma ustvarjanje novih delovnih

mest na kmetijah. Preko različnih izobraževanj je kmetijska svetovalna služba v letu 2010 izvedla 1.600 predavanj in sku-

pno 675 tečajev, seminarjev in delavnic. Služba je pooblaščenca za izvajanje preverjanja in potrjevanja znanja za pridobitev nacionalnih poklicnih kvalifikacij oziroma certifikata. Do sedaj je bilo podeljenih 1.551 certifikatov. Temeljno delo službe ostaja strokovno svetovanje kmetom. V letu 2010 so kmetijski svetovalci podali dobrih 150.000 osebnih nasvetov.

V letu 2010 se je kmetijska svetovalna služba hitro in strokovno odzvala pri odpravi posledic ob jesenskih poplavah, ocenjevala je nastalo škodo in izdala tehnološka navodila, ki so pomagala kmetovalcem pri odpravi posledic poplav. Za kmetovalce je bilo izdelanih več tehnoloških navodil za pomoč pri kmetovanju.

SVETOVANJE ZA IZVAJANJE NAVZKRIŽNE SKLADNOSTI

V letu 2010 je bil izdelan priročnik za izvajanje zahtev navzkrižne skladnosti za kmetijska gospodarstva. Kmetijski svetovalci so nadaljevali s pregledi kmetijskih gospodarstev na temo navzkrižne skladnosti in se tudi dodatno usposabljali. Obiskali so blizu 4.000 kmetij. Ti pregledi, ki so za kmete brezplačni, so izključno svetovalne narave pri zagotavljanju izpolnjevanja vseh pogojev navzkrižne skladnosti in velika pomoč kmetom, da se dobro pripravijo na morebitno kontrolo.

SVETOVANJE NA PODROČJU VODENJA FADN KNJIGOVODSTVA

Kmetijska svetovalna služba je že od vsega začetka spremljanja tovrstnega knjigovodstva vključena tako na področju vzpostavitve sistema knjigovodstva kot tudi spremljanja vodenja in

svetovanja. V letu 2010 je služba svetovala skupno 860 reprezentativnim kmetijam in 1800 kmetijam, ki so zaradi pridobitve javnih sredstev dolžne voditi knjigovodstvo.

USPEŠNO IZVEDENA KAMPANJA UKREPOV KMETIJSKE POLITIKE

Kampanja za oddajo zahtevkov za ukrepe kmetijske politike v letu 2010 je bila uspešno izvedena. Kmetijski svetovalci

Kmetijski svetovalci pri delu

so vnesli 59.901 vlog, kar predstavlja 99,5 odstotkov vseh oddanih vlog. Preko sistema neposrednih plačil, plačil za območja z omejenimi dejavniki (OMD) in kmetijsko-okoljskih plačil (KOP) letno kmetijska gospodarstva prejmejo preko 220 milijonov evrov. Javna kmetijska svetovalna služba tudi obvešča kmete o možnostih pridobitve sredstev na razpisih v okviru Programa razvoja podeželja 2007-2013 in pomaga pri izdelavi vlog. Samo za ukrep 112 (Pomoč mladim prevzemnikom) in ukrep 121 (Posodabljanje kmetijskih gospodarstev) je kmetijska svetovalna služba izdelala več kot 80 odstotkov vseh oddanih vlog.

DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJAH

Vse več kmetij potrebuje dodaten dohodek na kmetiji, da si zagotovi primerne življenjske pogoje, zato jim kmetijska svetovalna služba pomaga pri usmerjanju v razvoj dopolnilnih dejavnosti. V letu 2010 je služba nudila pomoč 174 kmetijam pri registraciji novih dopolnilnih dejavnosti in 194 kmetijam pri pripravi na registracijo.

SODELOVALI SMO PRI PRIPRAVI STROKOVNIH PODLAG ZA SPREMEMBO ZAKONODAJE

Sodelovali smo pri pripravi številnih zakonov: Zakon o kmetijskih zemljiščih, Zakon o vodah, Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, Zakon o dohodnini, Zakon o ugotavljanju KD, Zakon o obdavčitvi nepremičnin, Zakon o promociji, Zakon o gozdovih ter pri sprejemanju pravilnika za ekološko pridelavo in predelavo kmetijskih pridelkov oziroma živil. Dosegli smo ponovno stalno registracijo sredstev za tretiranje korus.

V okviru Uredbe o omejitvah in prepovedih zaposlo-

vanja tujcev v povezavi s sezonskimi zaposlitvami smo na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve dosegli izjeme v zvezi z zaposlovanjem sezonske delovne sile v kmetijstvu.

DELO JKSS V LETU 2011

V letu 2011 bo služba nadaljevala z vsemi dejavnostmi, ki so potekale v letu 2010, obenem pa bo sledila ciljem, ki si jih je zadala s programom dela. Posebno pozornost bo služba namenila strokovni pomoči kmetom s poudarkom na optimizaciji gospodarjenja na kmetiji, prilagajanju tehnologij spremenjenim klimatskim razmeram in usposabljanju kmetov v smeri obvladovanja stroškov, večje storilnosti in učinkovitejšega trženja.

Še nadalje bo služba nudila pomoč kmetom pri črpanju sredstev iz naslova ukrepov kmetijske politike in državnih pomoči. Dejavno bo sodelovala pri oblikovanju zakonodaje s področja kmetijstva in s kmetijstvom povezanimi področji. Služba se bo še nadalje vključevala v pripravo Resolucije o strateških usmeritvah razvoja slovenskega kmetijstva in živilstva ter v oblikovanje Skupne kmetijske politike proti letu 2020. Oba dokumenta sta ključna za razvoj in usmeritve slovenskega kmetijstva v bodoče. Veliko pozornost služba namenja tudi poenostavitvi kmetijskih predpisov.

V letu 2011 bo služba ostala zvesta svojemu temeljnemu poslanstvu, to je strokovni pomoči kmetu na vseh področjih.

» JOŽE OČKO,

» MAG. OLGA OBLAK

Pomoč na kmetiji ni delo na črno!

KGZS je predlagala zavrnitev predloga Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno.

Namen predloga Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC) je preprečevanje sive ekonomije.

Bistvene novosti pa se nanašajo na definicije osnovnih pojmov, omejevanje sosedске pomoči in osebneга dopolnilnega dela, na drugi strani pa se širi krog oseb, ki lahko opravljajo kratkotrajno delo. Na novo so predvidene globe za kršitelje, ki so bistveno višje od sedaj predpisanih.

S predlaganim ZPDZC bodo v prvi vrsti najbolj prizadeti kmetje in posamezniki kot fizične osebe, vendar bo to vplivalo tudi na celotno družbo in okolje. Kmetije na primer ne bodo več smele izvajati trgatve v krogu svojih prijateljev in sorodnikov, ker bo to predstavljalo delo na črno. Posledično to pomeni, da bodo manjše in samooskrbne kmetije prenehale opravljati kmetijsko dejavnost, da se bo podeželje zaraščalo, da se bo prehranska varnost zmanjševala in postajala vse bolj odvisna od manj kakovostne uvožene hrane. Zdravo in doma pridelano hrano pa si bodo lahko privoščili samo najbogatejši.

KONEC DRUŽENJA OB TRGATVAH?

Omejevanje oziroma preprečevanje druženja z namenom prostovoljnega opravljanja določenih del v kmetijstvu, ki so sezonskega značaja in bi zaradi dalj časa trajanja potrebne izvedbe pomenilo uničenje pridelkov, je z vidika predlagane rešitve velik nesmisel, ki pomeni slabšanje gospodarskega razvoja tako za posameznika kot tudi za državo.

Predlog ZPDZC sicer samozaposleni osebi, kamor je uvrščen tudi kmet v najširšem pomenu besede, daje možnost izvajanja kratkotrajnega dela, ki pa je omejeno na zakonca ali zunajzakonskega partnerja in na sorodstvo v ravni vrsti do prvega kolena ter mesečni obseg do 40 ur dela. S tem zakon močno posega v načelo pravičnosti in enakopravnosti. Naj za primer navedemo bistveno razliko med opravljanjem kratkotrajnega dela pri samostojnem podjetniku posamezniku in kmetu. Prvi bo ta bonus za našete kategorije delavcev lahko uveljavljal vseh 12 mesecev v letu, kmet pa jih dejansko potrebuje samo v sezonskih konicah. Ekonomsko primerljivost bi lahko zagovarjali samo ob možnosti, da sme kmet ob sezonskih konicah imeti pravico do pomoči širšega kroga oseb in to je sorodnikov in prijateljev.

ZA DOBRE SOSEDSKE ODNOSE NI PLAČILA!

V sezonskih konicah spravila pridelokov gre za poseben način opravljanja in organiziranja dela medosebne ali sosedске pomoči brez materialne koristi tistih oseb, ki se prostovoljno združijo za opravo posameznega opravila kratkotrajnega značaja. Reči smemo, da gre za graditev in utrjevanje dobrih medosebnih odnosov, ki imajo precejšen socialni pomen in zato tovrstno delo ne predstavlja neke gospodarske konkurenčnosti ali izvajanja sive ekonomije. Z veliko verjetnostjo pa smemo trditi, da bi kakršnakoli drugačna ureditev v smislu pojmovanja opra-

Ali bo v prihodnje prijateljska in sosedska pomoč na kmetiji opredeljena kot delo na črno? (foto: Tomo Jeseničnik)

vljanja takega dela, ki bi se štela za delo na črno, močno zavirala opravljanje kmetijske dejavnosti, spravila v neenakopravni položaj delavce, kmete, samostojne podjetnike posameznike in kmetijske zavarovance, zavirala socializacijo in pretrgala tok tradicije ter povzročila opustitev kmetovanja precejšnjega števila kmetij.

Predlog Zakona o prostovoljstvu (ZProst), druga obravnava, EPA 1371 – V- zainteresirano delovno telo, opredeljuje prostovoljstvo kot družbeno koristno dejavnost posameznikov, ki s svojim delom, znanjem in izkušnjami prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja posameznikov in družbenih skupin, ki krepi medsebojno solidarnost ljudi, zagotavlja družbeno povezanost in sodelovanje pri reševanju težav posameznikov in družbe. Prav zato bi morali občasna kmetijska opravila v sezonskih konicah celo pospeševati kot slovensko posebnost in tudi take načine druženja izkoristiti v turistične in promocijske namene. To bi prineslo

korist širši družbeni skupnosti in izvajal bi se javni interes, ki se izkazuje v urejeni in kulturni krajini, ohranjanju življenja na podeželju in spodbujanju dobrih medosebnih odnosov oziroma socialni koheziji.

Tako v KGZS z vsó dolžno skrbnostjo ocenjujemo, da je predlog Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno nedosleden in neizvedljiv, da dejansko ne rešuje sive ekonomije, temveč pogloblja neenakost med različnimi oblikami dela. Zaradi česar KGZS predlaga, zavrnitev predloga Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC) ali podredno ureditev materije, ki se nanaša na področje kmetijstva, tako da bodo tradicija in običaji v okviru prostovoljnega dela ob sezonskih konicah na kmetijah priznani kot graditev in utrjevanje medosebnih odnosov, ki imajo precejšen socialni pomen.

» ANDREJA KRT STOPAR

Za zvišanje cen hrane ni kriv kmet

Ob zvišanju cen hrane na svetovnih trgih Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije (KGZS) opozarja, da za nastali položaj ni kriv kmet. Slovenski kmetje kljub zvišanju cen hrane ne zaznavajo višjih odkupnih cen pridelkov in še vedno ne zaslužijo dovolj, da bi lahko pokrili stroške pridelave in prireje.

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije redno spremljamo gibanja cen tako na trgu surovin kot tudi na trgu končnih izdelkov. Ob tem je jasno, da pridelovalci pšenice in drugih poljščin ter rejci (velja tudi za prirejo mleka) ne beležijo povišanih odkupnih cen.

Skoraj vsa v Sloveniji pridelana in ponujena pšenica je bila v letu 2010 v povprečju odkupljena po ceni 100 do 130 evrov na tono. Po višjih cenah je bila odkupljena pšenica šele kasneje, v jeseni, ko so svetovne borze začele dvigovati ceno. Cena mleka je v letu 2009 padla z 0,34 evra na kilogram na 0,24 evra na kilogram in se v tem trenutku giblje nekje v območju 0,30 evra na kilogram. Odkupna cena pšenice v Sloveniji in tudi odkupna cena mleka nikakor nista razlog za podražitev hrane.

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije ob tem opozarjamo, da je v Sloveniji izjemno neurejeno stanje na spremljanju vhodnih cen na kmetijo, izhodnih cen s kmetije in v celotni živilski verigi.

Druga težava, na katero na KGZS že dalj časa opozarjamo, je dejstvo, da stopnje samooskrbe ne bo možno povečati, če niso pokriti stroški pridelave in prireje ter, seveda, če kmetije tudi v prihodnje ne bodo mogli zagotoviti nujnih sredstev za razvoj kmetije in investicije. Na takšnih kmetijah, ki ne morejo vlagati v razvoj, je zanimanje mladih za prevzem zelo majhno ali pa ga sploh ni.

V kolikor v prihodnje ne bo ustreznih ukrepov in podpore domačih potrošnikov s kupovanjem lokalno pridelane hrane, v naslednjih letih lahko prič-

kujemo nadaljnje padanje stopnje samooskrbe. V Sloveniji, ki predstavlja manjši sistem, je sledljivost »od njive do mize« zagotovljena. Slovenski potrošnik je lahko prepričan, da s slovenskih kmetij prihaja kakovostna in varna hrana. Zato se bomo še naprej trudili za povečanje zanimanja za prodajo in nakup kmetijskih pridelkov in

izdelkov preko lokalnih trgov. Le tako bo lahko kakovostna domača hrana prišla do potrošnika hitreje in obenem tudi ceneje.

» JERICA POTOČNIK

RASTLINJAKI

3 x 4 m
le 216 €

Pokličite **031 675 639**

- rastlinjaki po meri,
- primerni za zimsko zelenjavo, poleti za paradižnik,
- menja se le folija na 5-8 let

Profilplast, d.o.o., 3204 Dobrna,
 tel.: +386 (0) 3 781 80 33,
 www.profilplast.si
 e-pošta: profilplast@profilplast.si

Sodobni sistem ravnanja z odpadki v Kostaku, komunalno-stavbnem podjetju iz Krškega

Podjetje Kostak je že pred 10 leti uvedlo ločevanje odpadkov na izvoru. Zbira in odvažna komunalne odpadke na območju občin Krško in Kostanjevica na Krki, kjer ima postavljenih nekaj manj kot 200 zbiralnic za ločeno zbiranje odpadkov. Pri gospodinjstvih poleg preostalih odpadkov ločeno zbira tudi biorazgradljive. V uporabi je blizu dva tisoč namenskih posod.

V Spodnjem Starem Gradu so zgradili zbirni center za ravnanje z ločeno zbranimi frakcijami. Obsega sprejemni plato s tehnično, nadstrešnico s sortirno linijo in balirnico, nadstrešek za skladiščenje ločeno zbranih frakcij odpadkov, pretovorno postajo, kompostarno ter plato za predelavo gradbenih odpadkov. Tukaj ločeno zbrane frakcije obdelajo in jih predajo končnim uporabnikom sekundarnih surovin. Pri tem so zelo uspešni, saj pri gospodinjstvih ločeno zberejo skoraj 50 odstotkov odpadkov. Sortirna linija za razvrščanje ločeno zbranih odpadkov jim omogoča kakovostnejše ločevanje odpadkov, kar zviša njihovo vrednost na trgu surovin in pripomore k manjšemu obremenjevanju okolja. Zbirni center je primer dobre prakse, s kakršnimi Slovenija na področju ravnanja z odpadki zelo dobro sledi zahodni Evropi. Biološke odpadke obdelajo sami na kompostarni, kjer s tehnološkimi postopki pridelajo kakovosten kompost, ki je naravno gnojilo. Za predelavo biološko razgradljivih odpadkov imajo vzpostavljen sistem prisilnega kompostiranja. V sklopu zbirnega centra se predelujejo tudi gradbeni odpadki, ki nastajajo na območju Posavja in širše. Preostanek odpadkov (mešani komunalni odpadki) se na zbirnem centru pretovarja in odvažna na regijsko odlagališče CeROD v Leskovcu pri Novem mestu. Sledite in sodelujte, tako boste pripomogli k uspešnosti ločenega zbiranja komunalnih odpadkov. Učinkovito ravnanje z odpadki je ena najpomembnejših nalog in hkrati velik izziv pri varstvu okolja. Prehitro naraščanje količin odpadkov in negativni vplivi na okolje so zadosten razlog, da se začnejo dejavnosti tudi v praksi, ne le na papirju. Uredb in pravilnikov je že dovolj. Glavna usmeritev Slovenije pri ravnanju z odpadki je preprečevanje njihovega nastajanja, njihova reciklaža, izraba odpadkov v termične namene ter na koncu odlaganje. Namen celotnega procesa je, da se odloži res le preostanek preostanka!

komunalno stavbno podjetje d. d.
 www.kostak.si
 Krško
kostak

Čas za dodatno izobraževanje

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije izvaja postopke preverjanja in potrjevanja poklicnih kvalifikacij: predelovalec/predelovalka mleka, predelovalec/predelovalka mesa, predelovalec/predelovalka sadja, izdelovalec/izdelovalka kruha potic peciva in testenin na tradicionalen način, vinogradnik/vinogradnica, poljedelec/poljedelka, sadjar/sadjarka, zelenjadar/zelenjadarica in živinorejec/živinorejka.

V letu 2011 se lahko kandidati, ki želite pridobiti certifikat, prijavite v postopek v naslednjih rokih:

- prvi spomladanski rok do 14. februarja 2011,
- drugi spomladanski rok do 16. maja 2011,
- jesenski rok do 19. septembra 2011.

Vloge pošljite na Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, Celovška 135, 1000 Ljubljana.

Za več informacij v zvezi s pridobitvijo certifikata o nacionalni poklicni kvalifikaciji se lahko obrnete na kmetijsko svetovalno službo pri območnih kmetijsko-gozdarskih zavodih. Tam so usposobljeni svetovalci, ki vam bodo svetovali v zvezi s postopkom in pri pripravi zbirne mape – portfolia, s katero se dokazuje usposobljenost za pridobitev poklicne kvalifikacije.

» MAJDA FILIPIČ

Seznam kontaktnih oseb na kmetijsko-gozdarskih zavodih:

KGZ Murska Sobota

Frančka Lebarič, Križevci pri Ljutomeru 9 (02 588 81 44); **Anica Petrovič**, Martjanci (02 538 10 74); **Metka Marinič**, Gornja Radgona (02 562 17 00); **Marika Feher**, Lendava (02 575 19 40); **Jožica Kapun Maršik**, Murska Sobota (02 539 14 22)

KGZ Ljubljana

Janja Žagar, Izlake (03 567 93 90); **Marta Kos**, Kamnik (01 831 75 33 in 01 839 77 69)

KGZ Kranj

Milena Črv, Kranj (04 234 24 11); **Vanja Bajd Frelih**, Škofja Loka (04 51127 01); **Ana Beden**, Lesce (04 535 36 15)

KGZ Novo mesto

Terezija Lavrič, Novo mesto (07 332 19 44); **Andreja Absec**, Črnomelj (07 305 62 10); **Slavica Grobelnik**, Sevnica (07 816 51 30); **Anja Mežan**, Trebnje (07 346 06 75); **Ana Nuša Kunej**, Krško (07 490 22 15); **Marija Levak**, Brežice (07 496 64 80); **Mateja Zajc**, Novo mesto (07 373 05 80)

KGZ Nova Gorica

Srečko Hrovat in **Milena Štolfa**, Sežana (05 734 41 66 in 05 730 04 90); **Linda Kogoj**, Bilje (05 305 41 36); **Nataša Leban**, Tolmin (05 388 28 13 in 05 381 12 95); **Anka Poženel**, Ajdovščina (05 367 10 72); **Emma Zadel**, Pivka (05 757 01 40); **Danijela Volk**, Ilirska Bistrica (05 710 02 61)

Zbornični urad KGZS

Majda Filipič, Ljubljana (01 51 36 638)

KGZ Ptuj

Terezija Meško in **Slavica Strelec**, Ptuj (02 749 36 21); **Hinka Hržič**, Ormož (02 741 75 00); **Franc Senekovič** in **Cvetka Bogdan**, Lenart (02 729 09 40); **Suzana Pušnik**, Radlje ob Dravi (02 888 02 81); **Edvard Jug**, Slovenska Bistrica (02 888 02 81)

KGZ Maribor

Breda Friškovec in **Manca Kovačec**, Maribor (02 228 49 46); **Tadeja Vodovnik**, Maribor (02 228 49 53); **Stanka Klemenčič**, Maribor (02 228 49 54)

KGZ Celje

Andreja Žolnir, Žalec (03 710 17 84); **Darja Jeriček**, Ravne na Koroškem (02 824 69 23); **Andreja Marguč Kavc**, Slovenske Konjice (03 759 18 52); **Irena Kos**, Šmarje pri Jelšah (03 818 30 31); **Bernarda Javornik**, Dravograd (02 871 06 82)

NEW HOLLAND
AGRICULTURE

T3000

UDOBJE V MALEM

T3030
35kW (48KM)

Cena za izvedbo s kabino že od
21.990€ z DDV

Na zalogi tudi T3040 s 40kW (54KM) in modeli brez kabine.

ITRO ITRO d.o.o., PE Štore, Železarska c.3, 3220 Štore
Telefon: (03) 780 57 12, 780 57 14

Več informacij na www.newholland.si in pri pooblaščenih zastopnikih.

VELJZA ZA MODELE NA ZALOGI. FOTOGRAFIJA JE SIMBOLIČNA.

Kam pa s štirinajstim prasetom?

Iz slovenskega kmečkega okolja izhaja besedna zveza trinajsto prase, ki predstavlja nekoga, ki je odveč, zapostavljen, za kogar ni prostora. Reklo izhaja iz dejstva, da so imele svinje dvanajest seskov, zaradi česar trinajsti (najšibkejši) pujskec ni prišel do mleka in je bil zato lačen, zaostaja je v rasti ... S tako »težavo« se srečujejo na prašičerejski kmetiji Bosina iz Dobove. Pri njih so svinje v prvem polletju lanskega leta povrgle v povprečju več kot trinajst pujskov na gnezdo. Torej nimajo »težave« samo s trinajstim prasetom ampak celo s štirinajstim!

Na izbranih prašičerejskih kmetijah po Sloveniji strokovne službe za kontrolo in selekcijo v živinoreji pri Kmetijski gozdarski zbornici Slovenije (KGZS) spremljajo proizvodne lastnosti plemenskih svinj. KGZS je kot priznana rejska organizacija v prašičereji v Rejskem programu za prašiče sprejela pravila spremljanja in analiz podatkov plodnosti na kmetijah v kontroli in na vzrejnih središčih.

Rejec je dolžan podatke beležiti ter jih posredovati na območni kmetijsko-gozdarski zavod. Selekcionist z zavoda podatke preverja, opravi označitev ter oceno tekačev (prašiči od odstavitve do starosti desetih tednov), izvede odbiro ter podatke posreduje na Biotehniško fakulteto, Oddelek za zootehniko, kjer te podatke obdelajo.

Iz rezultatov analize, ki je bila opravljena konec lanskega decembra, je razvidno, da

je med kmetijami v kontroli v Sloveniji po številu živorojenih in odstavljenih pujskov na gnezdo najboljša kmetija Bosina iz Dobove. V gnezdu starih svinj imajo v povprečju 13,5 živorojenih pujskov, kar je za tri pujske več od slovenskega povprečja.

Kmetija Bosina je usmerjena v prašičerejo ter poljedelstvo. Imajo status vzrejnega središča za prodajo plemenskih svinj slovenske landrace linija 11 in plemenskih mladice hibrida 12 (križank med svinjami slovenska landrace ter merjascem pasme slovenski veliki beli). Obdelujejo 30 hektarjev njiv in 4 hektarje travnikov. Sejejo okoli 3 hektarje pšenice, 3 hektarje krmnega graha, 7 hektarjev ječmena in okoli 17 hektarjev koruze. Kmetujejo že tri generacije.

To pomeni, da že tri generacije družine Bosina obdelujejo slovensko zemljo in jim je

Tri generacije družine Bosina skrbijo za okrog 50 plemenskih svinj.

le-ta tudi vir dohodka. Začetki so bili težki, tudi časi niso bili nič drugačni. Razvoj je prekinila druga svetovna vojna, saj je njihova družina delila usodo Posavcev in so bili izgnani v tujino. Ob prihodu iz Nemčije so vse začeli znova.

Do pred tremi leti so se ukvarjali tudi z govedorejo, ki pa so jo opustili in se posvetili predvsem prašičereji. Redijo okrog 45 plemenskih svinj, ki letno povržejo več kot tisoč pujskov. Seveda pa trinajsto in štirinajsto prase nista več zapostavljena kot nekoč. Sedaj imajo zaradi napredka pri odbiri svinje po štirinajst seskov. Seveda pa nekatere svinje povržejo tudi petnajst ali celo šestnajst pujskov. V takem primeru pa

poskrbijo, da tudi slednja prideta do hrane.

Pujske potem redijo in jih prodajajo kot odojke, tekače, pitance, ženske živali pa potrebujejo tudi za obnovo in širitev plemenske črede. Pri reji dosega lepe rezultate, kupci njihovih živali so zadovoljni in njihovo število iz leta v leto narašča. Za dosežke pri prirerji so prejeli kar nekaj priznanj. Na kmetiji gledajo v prihodnost z optimizmom, ki jim ga dajejo zadovoljni kupci ter njihova ljubezen do živali in narave. Dobra volja, vztrajnost in pridne roke so razlog, da je njihova kmetija ena lepših kmetij v Sloveniji.

»MAG. ANDREJ KASTELIC,
KGZS - Zavod Novo mesto,

»MARJAN PAPEŽ

Na kmetiji Bosina znajo poskrbeti za naraščaj v hlevu.

Dobrote slovenskih kmetij 2011

Vabimo k sodelovanju na 22. razstavi in ocenjevanju Dobrote slovenskih kmetij Ptuj 2011

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije, kmetijska svetovalna služba, Mestna občina Ptuj in Kmetijsko gozdarski zavod Ptuj prirejajo 22. razstavo in ocenjevanje kmečkih prehranskih izdelkov Dobrote slovenskih kmetij. Razstava bo od 19. do 22. maja 2011 v Minoritskem samostanu na Ptuj.

Tako kot v preteklih letih bodo tudi letos izdelke ocenjevale strokovne komisije in podeljena bodo priznanja za kakovost. Za izdelke, ki so trikrat zapored dobili najvišje priznanje, bodo podeljeni znaki kakovosti.

Na ocenjevanju lahko sodelujejo kmetice in kmetje z mlečnimi, krušnimi in mesnimi izdelki, domačim oljem, kisom, sokom, žganjem, suhim sadjem, vinom, sadjcem, marmeladami, kompoti in konzerviranimi vrtninami. Razstavljeni bodo izdelki, ki bodo dobili priznanja.

MLEČNI IZDELKI

Za ocenjevanje mlečnih izdelkov pridejo v poštev naslednji izdelki: pinjenec, kislilo mleko, smetana (kisla, sladka, topljena, pregreta), surovo maslo, sveži sir - skuta iz kislega mleka in sirni namazi brez dodatkov ali z dodatki, sladka skuta (izdelana s citronsko kislino, kisom ...), sirarska skuta, laktični sir, kuhani sir – mladi sir, sladki smetanec, kajmak, mehki sir (kot sremski, kriški, belpaese, mladi sir), poltrdi sir (kot gauda, trapist, edamec), trdi sir (kot ementaler, ovčji - paški sir), površinsko zorje-

ni siri in siri s plemenito plesnijo, siri s plesnijo v testu in mohant.

Vzorcu mora biti priloženo dovoljenje za oddajo mleka za javno potrošnjo in natančno izpolnjena deklaracija.

Za ocenjevanje so potrebne naslednje količine izdelkov: 1 cel kos (izdelka) sira, 1 cel kos masla, 1-krat po 1/2 kg skute ali sirnega namaza, 2 enoti (porciji) mlečno-kislega napitka. Po ocenitvi se vračajo le siri, ki so težji od 1 kg.

MESNI IZDELKI

Za ocenjevanje mesnih izdelkov pridejo v poštev naslednji izdelki: suhe klobase, suhe salame, suh želodec, sušena vratina, sušena slanina (mesnata in nemesnata), suhe klobase v zaseki, suho meso (pršut, plečka, šunka), meso iz tünke z zaseko in pečena slanina.

Za ocenjevanje so potrebne naslednje količine: po en cel izdelek oz. 2 para klobas (4 konci), meso iz tünke mora biti v zaseki. Slanina in meso iz tünke morata biti v celem kosu, neprerezana (takšen kos, kot je bil pripravljen za obdelavo v tehnološkem postopku, ki pa mora biti dolg najmanj 15 cm). Izdelkom je potrebno priložiti tudi kopijo potrdila o veterinarskem pregledu mesa na trihinelo zaklane živali in natančno izpolnjeno deklaracijo.

KRUŠNI IZDELKI

Za ocenjevanje krušnih izdelkov pridejo v poštev: pšenični kruh, rženi, kruh iz drugih krušnih žit, mešani kruh, kruh posebnih, sadni kruh z več kot

22. razstava in ocenjevanje Dobrote slovenskih kmetij Ptuj 2011 19. do 22. maj 2011

v prostorih Minoritskega samostana na Ptuj

Celotno besedilo razpisa in vsi pravilniki o ocenjevanju izdelkov na Dobrotah slovenskih kmetij 2011 so objavljeni na spletnih straneh KGZS in KGZS Zavoda Ptuj: www.kgz.s.si in www.kgz-ptuj.si.

50 % sadja, sadni kruh z manj kot 50 % sadja, pletenice, potice (zavite) z opisom vrste nadeva, brez sladkornega posipa, kvašeni šarklji, krofi brez nadeva in sladkornega posipa, kvašeni rogljički, buhteljni, janeževi upognjenci, krhki rogljički (nekvašeni), keksi na stroj, krhki flancati in medenjaki (z najmanj 50 % medu od dodanih sladil).

Pri kvašenih izdelkih je za ocenjevanje potrebno dostaviti po dva izdelka (dva hlebca, vsak mora tehtati več kot 1 kg, dve štruci, dve potici, dve pletenici, vsaka mora tehtati najmanj 1/2 kg). Drobnege peciva (rogljičkov, keksov, medenega peciva) je potrebno 2-krat po 70 dag (janeževih upognjencev in krhkih flancatov zadostuje 2-krat po 30 dag). Krofov 2-krat 6 kosov, buhteljnov pa cel pekač.

KIS

Za ocenjevanje kisa prideta v poštev kis iz ene vrste sadja in vinski kis. Kis iz ene vrste sadja mora vsebovati najmanj 50 g/l, vinski kis 60 g/l ocetne kisline. Za ocenjevanje je potrebno dostaviti po pol litra kisa na KGZS

Zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj.

OLJE

Za ocenjevanje olja pridejo v poštev: deviško oljčno olje, bučno olje, sončnično olje, orehovo olje in repično olje.

V deklaraciji je potrebno posebej navesti, ali je olje stiskano toplo ali hladno. Vzorcju olja za oceno je potrebno priložiti kopijo analize, iz katere sta razvidna peroksidno število in kislinska stopnja olja. Vzorcju oljčnega olja za oceno je potrebno priložiti kopijo analize kislosti in podpisano izjavo, da je olje pridobljeno izključno iz plodu oljke samo z mehanskimi postopki.

Za ocenjevanje je potrebno dostaviti 24. februarja 2011 po pol litra olja na KGZS Zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj. Oljčno olje se zbira do 16. februarja 2011 na sedežu lokalne kmetijske svetovalne službe na Zavodih KGZS.

ŽGANJE

Za ocenjevanje žganja pridejo v poštev naravne žgane pijače iz sadja in naravne žgane pijače

Na razstavi Dobrote slovenskih kmetij lahko sodelujejo le kmetje in kmetice s kmetij, ki so vpisane v register kmetijskih gospodarstev pri MKGP oziroma imajo trajne nasade vpisane v register pri MKGP. Ocenjujejo se izdelki iz surovin, pridelanih na lastni kmetiji, del surovin je lahko tudi iz lokalnega območja. Pri izdelkih iz žit lastna surovina ni pogoj.

Kmetice in kmetje, ki želite sodelovati na razstavi, se javite na lokalni enoti kmetijske svetovalne službe, kjer vam bo svetovalka - svetovalec elektronsko izpolnil/a prijavnico za vsak izdelek posebej. S seboj prinesite KMG MID vaše kmetije.

Zadnji rok za prijavo je 16. februar 2011 do 12. ure. Prispevek - kotizacija za ocenjevanje znaša skupaj z DDV-jem 20 evrov na izdelek.

Vsak izdelek za ocenjevanje mora biti opremljen z deklaracijo, iz katere bo razvidno, za kakšen izdelek gre, odstotki posameznih sestavin, vsi dodatki, kdaj je bil izdelan in do kdaj je izdelek uporaben. Kmetije, ki svoje izdelke deklarirajo kot ekološke, morajo priložiti fotokopijo veljavnega certifikata. Vzorci, ki bodo prerezani, v premajhnih količinah ali nepoznno dostavljeni, ne bodo ocenjeni!

Organizatorji razstave vabijo kmetice in kmete, ki želijo prodajati svoje izdelke v času razstave na Ptuj, da to sporočijo pristojni svetovalki - svetovalcu za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah. Vsem tistim, ki bodo sodelovali na razstavi Dobrote slovenskih kmetij in ki tržijo svoje izdelke, bo v katalogu, ki izide ob razstavi, dana možnost objave podrobnejših podatkov o kmetiji.

Podrobnejše informacije lahko dobite pri svetovalkah - svetovalcih za kmečko družino in razvoj dopolnilnih dejavnosti na vašem območju ali na spletni strani: www.kgz-ptuj.si.

iz grozdja. V poštev pride le čisto žganje brez dodatkov z največ 50 vol. % alkohola. Obvezno je vpisati leto pridelave. Za ocenjevanje je potrebno dostaviti najmanj pol litra žganja na KGZS Zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj.

SUHO SADJE

Za ocenjevanje suhega sadja pride v poštev suho sadje (ena vrsta sadja), potrebno pa je dostaviti po 1/2 kg ene vrste (ne mešano) na KGZS Zavod Ptuj.

VINO

Za ocenjevanje vina pride v poštev vino s kmetij, ki so tržne pridelovalke vina in so vpisane v register pridelovalcev grozdja in

vina. Ob prijavi je potrebno priložiti fotokopijo prijave pridelka, ki ste ga prijavi na upravni enoti, za vina posebne kakovosti pa še fotokopijo zapisnika o kontroli dozorevanja grozdja. Vzorcju vina za oceno je potrebno priložiti kopijo analize, iz katere je razvidna vsebnost alkohola, skupnih kislin in reducirajočega sladkorja. Vino se bo ocenjevalo po 100-točkovnem sistemu. Vrsta vina: bela mirna vina nearomatičnih sort, rose vina, rdeča vina, vina aromatičnih sort. Za ocenjevanje vina je potrebno dostaviti za posamezni vzorec po tri steklenice vina po 1 liter ali 0,75 litra oz. po štiri steklenice, če je vino v manjši embalaži (0,5 l, 0,35 l, 0,25).

SADJEVEC

Za ocenjevanje pridejo v poštev naslednji sadjevci: jabolčni, hruškov, iz jagodičja in iz drugih sadnih vrst. Za ocenjevanje je potrebno dostaviti po dve steklenici sadjevca na KGZS Zavod Ptuj.

SADNI IN ZELENJAVNI SOKOVI IN NEKTARJI

Za ocenjevanje sadnih in zelenjavnih sokov in nektarjev pridejo v poštev: sadni sok, grozdni sok, zelenjavni sok, sadni nektar, grozdni nektar in zelenjavni nektar. Za oceno je potrebno dostaviti po 1 liter soka na KGZS Zavod Ptuj.

MARMELADE

Za ocenjevanje marmelad pridejo v poštev marmelade iz ene vrste sadja, mešane marmelade in džem. Za ocenjevanje je potrebno dostaviti po 1 kozarec

(najmanj ½ litra) marmelade ali džema na KGZS Zavod Ptuj.

KOMPOTI

Za ocenjevanje kompotov pridejo v poštev kompoti iz ene vrste sadja oziroma pridelka.

Za oceno je potrebno dostaviti 24. februarja 2011 po 1 liter kompota na KGZS Zavod Ptuj, Ormoška cesta 28, Ptuj.

KONZERVIRANA ZELENJAVA

Za ocenjevanje konzervirane zelenjave pridejo v poštev kumare, paprika, pesa, zelje, repa, oljke, gojene gobe in druga zelenjava (ena vrsta zelenjave). Za ocenjevanje je potrebno dostaviti po 1 liter shranka na KGZS Zavod Ptuj, in sicer 24. februarja.

»ORGANIZATOR RAZSTAVE DOBROTE SLOVENSКИH KMETIJ PTUJ 2011

SLOGA
Kamijfo gospodarske svetuje, s.p.

Traktorje serije 6030 Standard so zgrajeni po konceptu dolge življenjske dobe, le to mu omogočajo

- robustna jeklena šasija – samonosni okvir. Steber zanesljivosti
- original JOHN DEERE PowerTech motor
- PermaClutch 2 – oljno hlajena večlamelna sklopa
- Menjalnik PowerQuad Plus

Profesionalni gozdarji so jih preizkusili v najtežjih pogojih v gozdarstvu. Vsi se strinjajo, da je to najboljša rešitev za profesionalne gozdarje.

JOHN DEERE
JOHN DEERE – Zanesljivost je naša moč!

SLOGA Vaš JOHN DEERE prodajalec in serviser z izkušnjami
www.sloga.si, www.john-deere.si, tel. 04-25-19-760

Kmetijski svetovalci v novih prostorih

V četrtek, 6. januarja, so v Žabji vasi v Novem mestu odprli nove poslovne prostore Kmetijsko gozdarskega zavoda Novo mesto – izpostave kmetijske svetovalne službe Novo mesto. Zbrane je pozdravil predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije Ciril Smrkolj.

Izpostava kmetijske svetovalne službe Novo mesto je ena od osmih izpostav novomeškega kmetijsko-gozdarskega zavoda in sodi med njegove večje organizacijske enote na terenu. Novomeška izpostava pokriva območje petih dolenskih občin (Novo mesto, Mirna Peč, Šentjernej, Škocjan in Šmarješke toplice). V strokovni službi, ki je doslej imela svoj sedež na Grabnu, je zaposlenih pet kmetijskih svetovalk, ki izvajajo

kmetijsko svetovanje, pomagajo pri izdelavi poslovnih načrtov in subvencijskih vlog, nudijo strokovno pomoč pri dopolnilnih dejavnostih na kmetiji ter skrbijo za delo z različnimi društvi s področja kmetijstva.

Novi prostori, ki jih je Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto vzel v najem, se nahajajo v prvem nadstropju nakupovalnega centra KZ Krka in se raztezajo na dobrih sto kvadratnih metrih. Gre za pet loče-

nih pisarn, v katerih bodo imeli svetovalci bistveno boljše pogoje za delo. Pridobili so tudi večji prostor za stranke, v katerem bodo lahko izvajali strokovna predavanja in podobne oblike izobraževanja kmetov.

Nova lokacija ima precej

enostavnejši dostop s ceste, več urejenih parkirišč, v neposredni bližini sta bančna in trgovska kmetijska dejavnost (kmetijska zadruga), kar predstavlja povezovanje kmetijskih dejavnosti.

Za odgovoren odnos do vina med mladimi

Novi vinski kraljici nazdravila tudi Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije sodeluje pri organizaciji in podpori številnih prireditev, ki prispevajo k promociji pridelkov in izdelkov slovenskega podeželja. Eden izmed takšnih dogodkov je izbor vinske kraljice. V komisiji za izbor v okviru projekta Vinska kraljica Slovenije, katerega nosilec je Pomurski sejem, sodeluje tudi predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije **Ciril Smrkolj**. Kronanje **Simone Žugelj** iz Čuril v Metliki, vinske kraljice Slovenije 2011, je potekalo 14. januarja v Radencih.

Vinska kraljica Slovenije je predstavnica slovenskih vin, slovenskega vinogradništva in vinorodne dežele, poslanica slovenskega turizma in kulturne dediščine. Za svoje poslanstvo si je vinska kraljica Slovenije 2011 Simona Žugelj izbrala širjenje odgovornega odnosa do vina med mladimi in iskanje sinergij med vinom in turizmom.

»Z namenom širjenja pozitivnega poslanstva projekta *Vinska kraljica ga v Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije podpiramo. Zahvaljujem se vsem kraljicam, še posebej vinski kraljici Slovenije 2010 Andreji Erzetič, za letošnje dobro sodelovanje in odlično izvajanje njenega poslanstva ter z veseljem zremo naprej,*« je povedal Ciril Smrkolj, ki se je med številnimi visokimi gosti slovenskega kmetijstva zahvalil odhajajoči in nazdravil novi vinski kraljici Simoni Žugelj s kraljičino Modro frankinjo 2008.

»TATJANA VRBOŠEK

Jubilej člana KGZS Janeza Šebata

Ob sedemdesetem rojstnem dnevu je Janez Šebat prejel številne čestitke slovenskih kmetov »treh dežel«.

Predsednik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije **Ciril Smrkolj** se je 16. januarja udeležil praznovanja sedemdesetega rojstnega dneva **Janeza Šebata**, ki je potekalo v kulturnem domu dr. Franceta Prešerna na Breznici. »V *Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije cenimo tvoja prizadevanja za izboljšanje položaja kmetov,*« mu je priznanje izrekel Ciril Smrkolj. Janez Šebat je namreč že od ustanovitve zbornice njen dejaven član. Izjemnega pomena je njegova vloga na področju socialnega varstva kmetov, saj se že nekaj desetletij zavzema za kmeta in njegov položaj v družbi. Sodeluje v odboru KGZS za socialno varnost, kmečko družino, kmetice in podeželsko mladino in je član upravnega odbora Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Za njegovo uspešno delo mu je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije leta 2007 podelila priznanje.

Janez Šebat je obenem tudi pobudnik sodelovanja s slovenskimi kmeti v Avstriji in Italiji. Tako so se njegovega praznovanja poleg družinskih članov in številnih vaščanov udeležili tudi najvišji predstavniki kmetijskih organizacij iz zamejstva.

»TATJANA VRBOŠEK

Objavljen javni razpis za investicije v gozdno infrastrukturo

MEDNARODNO LETO
GOZDOV • 2011

Gozdovi za ljudi

Predmet javnega razpisa je dodelitev nepovratnih sredstev iz naslova ukrepa 122 »Povečanje gospodarske vrednosti gozdov« v okviru PRP 2007–2013 za naložbe v gradnjo in rekonstrukcijo gozdnih cest in gozdnih vlak ter pripravo gozdnih vlak. Rok za oddajo vlog je 1. marec 2011.

CILJI UKREPA

Cilji ukrepa so večja izraba proizvodnega potenciala gozdov, uvajanje proizvodnih izboljšav pri sečnji in spravilu lesa ter večja varnosti pri delu v gozdu. Vlagatelji za dodelitev nepovratnih sredstev za podpore v okviru tega ukrepa so gozdarska gospodarstva, ki so lahko pravne ali fizične osebe, ki so lastniki ali solastniki zasebnih gozdov na območju Republike Slovenije, združenja pravnih in fizičnih oseb lastnikov ali solastnikov zasebnih gozdov na območju Republike Slovenije, občine, ki imajo v lasti ali solasti gozd na območju Republike Slovenije, ter zveze občin, ki imajo v lasti ali solasti gozd na območju Republike Slovenije.

UPRAVIČENI STROŠKI

Upravičeni stroški so stroški, ki bodo nastali od datuma zaprtja javnega razpisa do dokončanja naložbe oziroma najpozneje do 30. junija 2015. Splošni stroški, kot so honorarji projektantom, inženirjem in svetovalcem, študije izvedljivosti in ekonomske upravičenosti, ki so povezani s pripravo in izvedbo projekta, so lahko nastali od 1. januarja 2007 do vložitve zahtevka za izplačilo sredstev. Poudariti je potrebno, da se lahko v okviru

Vlagatelji za dodelitev nepovratnih sredstev za podpore v okviru tega ukrepa so gozdarska gospodarstva, ki so lahko pravne ali fizične osebe. (foto: Jurij Beguš)

tega razpisa vlagatelju odobri le ena vloga.

VIŠINA SOFINANCIRANJA

Stopnja sofinanciranja za hribovska gorska območja OMD, druga območja OMD, območja

imeti v lasti več kot 50 odstotkov gozdne posesti v hribovskih gorskih območjih OMD, drugih območjih OMD, območjih s posebnimi omejitvami OMD in območjih Natura 2000. Če je vlagatelj združenje lastnikov gozdov in uveljavlja višji odstotek sofinanciranja za naložbe, morajo imeti lastniki gozdov, ki pooblastijo združenje lastnikov gozdov, skupno v omenjenih območjih več kot 50 odstotkov gozdne posesti. Najnižji znesek javne pomoči znaša 500 evrov za vlogo, najvišji znesek pa do vključno 500.000 evrov za vlogo. Upravičenec lahko v celotnem programskem obdobju 2007–2013 pridobi največ do vključno 500.000 evrov pomoči.

DODATNE INFORMACIJE

Dodatne informacije o razpisu lahko dobite na spletni strani Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, sedežu KGZS, kmetijsko-gozdarskih zavodih in na Zavodu za gozdove Slovenije.

»IGOR KOTNIK

s posebnimi omejitvami OMD in območje Natura 2000 znaša 60 odstotkov opravičljivih stroškov, izven teh območij pa 50 odstotkov. V primeru, da vlagatelj uveljavlja višji odstotek sofinanciranja za naložbe, mora

Varstvo gozdov in certifikacija

Na Kmetijsko gozdarski zbornici Slovenije smo ob pomoči ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano leta 2004 začeli s pripravo slovenske sheme za certifikacijo gozdov, da bi zagotovili nemo-teno prodajo lesa na vedno bolj zahtevne trge.

KGZS je v sodelovanju z Zavodom za certifikacijo gozdov končala postopek izdelave slovenske sheme za certifikacijo gozdov 3. avgusta 2007, s čimer bi se lahko začel postopek akreditacije certifikacijskih organov ter certifikacije gozdov.

podelijo certifikat. Izvedba certifikacije se tako od leta 2007 do danes kljub stalnim pobudam KGZS še ni začela. Po posredovanju na MKGP se je minister Židan sestal z ministrico za gospodarstvo gospo Radič, s katero naj bi se dogovorila za začetek akreditacije, vendar pi-

lahko proizvajajo izdelke s certifikatom. Težava je, da manjši zasebni lastniki gozdov (kar pomeni nad 70 odstotkov gozdov ali 850.000 hektarov) ne morejo ponuditi certificiranega lesa lesno predelovalni industriji, kar še nadalje slabša že tako slab položaj slovenske lesne panoge.

ključnega pomena za življenje na zemlji. Vse to zahteva svet, v katerem ljudje trajno gospodarijo z gozdovi, in svet, ki priznava vrednote in pomen staroselskih narodov, podeželskih skupnosti ter družin, ki so odvisne od gozdov za njihovo preživetje. To pa so med drugim tudi slovenski kmetje, ki že stoletja skrbno gospodarijo s tem prostorom in so od njega življenjsko odvisni. Deklaracijo v Riu so podpisali predstavniki organizacij iz 34 držav, prisotnih na konferenci.

» MIHAEL KOPRIVNIKAR

Problematico zastoja PEFC certifikacije smo predstavili na novinarski konferenci 10. januarja 2011, kjer je predsednik KGZS Ciril Smrkolj poudaril nujnost začetka postopkov na Slovenski akreditaciji. Na sliki sta še Horst Jauschnegg, predsednik Avstrijskega združenja za biomaso, ter mag. Marjan Dolensšek.

Slovenska akreditacija od leta 2007 do danes še ni začela s pripravo postopkov za akreditacijo certifikacijskih organov, s čimer bi omogočila, da certifikacijske hiše lastnikom gozdov

sne potrditve termina izvedbe še nismo prejeli.

Do danes so prednosti PEFC izkoristila podjetja Alpepapir, Paloma ter Tosama. Podjetja ki uvažajo certificirano celulozo,

Organizacija PEFC je danes največji svetovni sistem certificiranja za gozdove in vključuje že preko 232 milijonov hektarov gozdov z več kot 456.788 lastniki ter 7522 podjetji, ki skrbijo za odgovorno gospodarjenje ter predelavo lesa.

Med največje države v sistemu PEFC lahko štejemo Kanado s 121 milijoni hektarjev PEFC certificiranih gozdov in sečnjo 190 milijonov kubičnih metrov lesa. V evropskem merilu je največ PEFC certificiranih gozdov v Skandinaviji, kjer imajo Finska, Švedska ter Norveška preko 60 milijonov hektarov gozdov. Zaradi velikega odstotka zasebnega lastništva so gozdovi v Skandinaviji večinoma PEFC certificirani.

RIO DEKLARACIJA ZA SPODBUJANJE PEFC CERTIFIKACIJE

Deklaracija poudarja, da so varovanje okolja ter socialne in gospodarske koristi od gozdov

TAJFUN
.COM
Stvarina v prihodnost

GOZDARSKI VITLI
TAJFUN

REZALNO CEPILNI
STROJI

TAJFUN Planina d.o.o. Planina 41/a SI - 3225 Planina pri Sevnici
Tel: +386 / 3 746 44 00 Fax: +386 / 3 579 12 41 E-mail: prodaja@tajfun.si www.tajfun.si

Srednjeevropska konferenca o biomasi

Med 26. in 29. januarjem 2011 so se v Gradcu na Srednjeevropski konferenci o biomasi sestali svetovni strokovnjaki s tega področja.

Predstavniki KGZS smo se udeležili Srednjeevropske konference o biomasi, kjer smo razpravljali o strokovnih odločitvah glede razvoja obnovljivih virov energij, ki naj bi temeljile na čim bolj strokovnih temeljih in pretehtanih odločitvah.

Konferenca je s sto strokovnjaki in najboljšimi predavatelji iz šestnajstih držav poskrbela za oris aktualnega stanja in osvetlila politični, gospodarski in tehnološki razvoj na celotnem področju uporabe biomase za pridobivanje energije.

Biomasa je in ostaja tudi v prihodnosti temelj za pridobivanje energije iz obnovljivih virov. »Je namreč edini energetski vir, iz katerega je mogoče pridobivati tako toploto, elektriko in goriva, sicer ob kateremkoli času dneva in vsakršnem vremenu,« je poudaril **Horst Jauschnegg**, predsednik Avstrijskega združenja za biomaso.

Slovensko podeželje ima na področju obnovljivih virov še veliko možnosti za razvoj. Med največjimi potenciali lahko vsekakor štejemo gozdno lesno biomaso, kjer od letno prirastlih 8 milijonov m³ posekamo le malo nad 3 milijoni m³. Z neizkoriščenimi 2 m³ na prebivalca bi lahko znatno razvili lesnopredelovalno industrijo ter pridobivanje energije iz odpadnega in nekakovostnega lesa.

KGZS sodeluje v dveh projektih, s katerimi bomo bolje ovrednotili potencial in možnosti za razvoj biomase. Projekt BioenerGis bo v sodelovanju s Slovenskim poslovnim združenjem iz Bruslja odgovoril na ključna vprašanja glede potencialov in povpraševanja po biomasi, Projekt Wood E3 pa bo dal odgovore glede optimizacije stroškov pridobivanja ter optimizacije transportnih poti z rabo lokalne biomase.

» MIHAEL KOPRIVNIKAR

Tel.: 07 81 64 431, gsm: 041 745 361

Tanin Sevnica, d. d.
Tel.: 07 81 64 431
Gsm: 041 745 361
041 404 505
e-naslov:
nabava.lesa@tanin.si

Spoštovani lastniki gozdov!

Tanin Sevnica odkupuje stroške in les ostalih listavcev. Odkupimo tudi oboleli kostanj. Glede odkazila in možnosti subvencioniranja del v vašem gozdu se posvetujte z vašim revirnim gozdarjem.

Majda Lah s.p.
Klanec 13
1218 KOMENDA

Faks: 01/834 22 10
Tel. traktorji NEW HOLLAND: 041/370 825, 01/834 20 80
Tel. stroji: 041 744 113, 01/834 20 70
Tel. rez. deli: 01/834 20 80, 01/834 10 22
E.mail: tomazlah@volja.net, kc.lah@volja.net www.lah-sp.si

CISTERNE IN PRIKOLICE VAIA IN DEMPER
CISTERNE VAIA (CINKANE): 2200-2700-3200-3500-4500-5000-6000-7000-8000-9000-10000-12500-14000-16700-18000-20500-25500-30000 L, ENOSOVINKE, TANDEM – OPCJA Z GARDO ČRPALKO S HIDR. VRTILJIVIM TOPOM.
TRAKTORSKE PRIKOLICE VAIA, DEMPER NOSILNOST: 10000-12000-14000-16000-20000-25000-30000 kg.

PROGRAM STROJEV SIP: ROTACIJSKI KOSILNIKI, VRTAVKASTI OBRABALNIKI, ZGRABLJALNIKI, SAMONAKLADALNE PRIKOLICE, TROSILNIKI GNOJA: NOSILNOST 3500 DO 20000 kg, ENOOSNI IN TANDEM, SILAŽNI KOMBAJNI, NAKLADALCI GNOJA HIDRAVLIČNI.

Pnevmatske sejalnice za povrtnine OLT

PROGRAM PRIKOLNIC IN TROSILCEV TEHNOSTROJ: TRAKTORSKE PRIKOLICE KIPER (ENOSNE, DVOOSNE, TANDEM), nosilnost od 3000 do 20000 kg.

TRAKTORJI NEW HOLLAND VSEH MOČI: POLJEDELSKI, VINOGRADNIŠKI, SADJARSKI, KOMUNALNI IN GOZDARSKI, ŽITNI KOMBAJNI IN BALIRKE.

KROŽNE ŽAGE S KARDANSKIM IN ELEKTRO POGONOM

Transportni trak za krožno žago

CEPILNIKI LANCMAN
00 7, 8, 10, 13, 15, 21, 22, 26 T

MLINI IN MEŠALNIKI PROIZVAJALCA BORI
KLADIVAR MS 32 IN MEŠALNIKI MOČNIH KRMIL ME 345, ME 500

MULČERJI INO:
115-130-150-160
-190-225-245-270-280

UNIFOREST OD 3,4,5,6, DO 8 t NAVADNI IN HIDRAVLIČNI VITLI IN HIDRAVLIČNI CEPILCI OD 7,8,10, 14,18,20,25 T

TAJFUN 3, 4, 5, 6, DO 8 T, NAVADNI IN HIDRAVLIČNI VITLI

SERVIS ZAGOTOVLJEN / ODPRTO OD 8. DO 18.00 URE, SOBOTA OD 8. DO 12. / DOSTAVA NA DOM.

www.kupujmodomace.si

Zgodba o uspehu

To je zgodba o Marjanu Kolarju iz Logarovcev, ki mu je uspel preboj od živinorejca do uspešnega podjetnika.

Marjan Kolar je svojo kmetijo prevzel od svojih staršev že v rani mladosti. Ni se branil dela, ki ga na podeželju nikoli ne zmanjka, kljub temu je uspešno končal študij in razmišljal o prihodnosti kmetije. Kolar je pravzaprav posebej slovenski kmetovalec – preprost, priden in pameten. Ves čas razmišlja predvsem o tem, kaj je treba še postoriti in kako bi se dalo stvari izboljšati.

Tako je pred nekaj leti razmišljal o neprijetnem vonju, ki ga je oddajala njegova prašičja farma in ker se ni želel zameriti sosedom, je začel iskati rešitev, ki bi na ekološki način odpravila težavo njegove rastoče farme. V neki nemški reviji za kmetovalce je nekega dne po naključju naletel na članek o bioplenu, ki ga pridobivajo iz organskih kmetijskih ostankov. Zamisel je sicer zelo preprosta in stara že več kot petdeset let, vendar je šele vse večja rast cen uvoženih energentov in večja ekološka osveščenost pripeljala do njenega uporabnega razvoja. Anaerobno gnitje nam je vsem poznano, saj se ves čas dogaja v naši neposredni bližini, poznajo ga vrtničarji na kompostu in tisti, ki nekoliko redkeje odnesejo smeti v svojih polivinilastih vrečkah v skupne smetnjake. Nekdo pa se je spomnil, da tiči v tem naravnem procesu nepredstavljivo velik vir doslej povsem spregledane in neizkoriščene energije. Prvo veliko bioplinsko elektrarno so postavili Nemci in kmalu ugotovili, da ima tehnologija številne prednosti. Ob razgradnji organskih ostankov, pri katerem sodelujejo mikroorganizmi, se izloča plin butan, v zaprtem zbiralniku pa je po končanem postopku ostala gosta suha gošča, ki se je izkazala za odlično naravno gnojivo, saj je v zemljo vrnila snovi, ki so jo poprej rastline izčrpale iz zemlje. Tako je bil naravni krog sklenjen, brez vsake kemije in nevarnih strupov. Vsako razkranje organskih snovi, ki ležijo na prostem v ozračje izloča velike količine CO₂ in drugih toplogrednih plinov. Ker se ta proces v bioplinskih napravah odvija pod nadzorom in v zaprtih komorah, so ugoden vpliv na okolje kmalu prepoznali tudi ekologi. Pravi razcvet te tehnologije pa je omogočila šele vlada, na katero so pritisnili zeleni in zahtevali subvencije za spodbudo pridobivanja energije iz lastnih ekoloških obnovljivih virov. Ko je nemška vlada sprejela ukrep za odkup električne energije

iz tovrstnih naprav po višji ceni, so s tem sprožili še vrsto drugih ugodnih pozitivnih učinkov. Kmetovalci so dobili nov vir dohodka, kar je znatno izboljšalo ekonomiko njihovega poslovanja in po drugi strani oživilo celotno kmetijsko dejavnost. Energija, pridobljena iz domače biomase, je zmanjšala uvoz dragih fosilnih energentov iz tujine in povečala energetske samooskrbo Nemčije. S toploto, ki jo kot stranski produkt proizvajajo bioelektrarne, so začeli ogrevati velike rastlinjake in povečali samooskrbo s hrano in povečali število glav živine za pridobivanje potrebnega gnoja. Če k temu prištejemo še ugoden ekološki vpliv na naravo, bi bilo čudno, če bioplinske elektrarne ne bi začele rasti kot gobe po dežju. In tudi so, v Nemčiji jih danes obratuje že preko 5.000, v naslednjih desetih letih pa načrtujejo izgradnjo še 12.000 tovrstnih naprav. Če pomislimo, da takšna naprava stane nekaj milijonov, je jasno, da se je v Nemčiji z bioplinom zgodil tudi pomemben gospodarski razvoj. Temu vzoru so kmalu sledile tudi druge razvite Evropske države, tako je članek o bioplenu nekega dne, pred dobrimi desetimi leti, priromal tudi v roke Marjana Kolarja, kmetovalca iz Logarovcev.

Kolarja pa je zanimalo predvsem eno, ali lahko takšna naprava obratuje tudi na živalske ostanke iz njegove farme, predvsem ali lahko v procesu porabi živalske iztrebke in gnojevko in ali proces poteka tako, da bo iz okolice odstranil neprijeten vonj, ki se je širil iz njegovih hlevov. Ogled delovanja takšne naprave v tujini ga je povsem navdušil in začel je razmišljati o postavitvi prve tovrstne naprave pri nas. Naročil je najboljšo tehnologijo, ki je v tem trenutku obstajala in našel financiranje za novogradnjo. Pri tem je naletel tudi na svoja bodoča poslovna partnerja Denisa Bolčino in Toma Begoviča, ki sta se takrat ukvarjala z investicijami v inovativne tehnologije. Kolar je načrtovanje prve elektrarne na slovenskem zaupal uglednemu tujemu podjetju, ki so jo tudi postavili. S tem pa so se začele tudi številne težave, saj je bila naprava, ki so jo načrtovali šolani inženirji, v resničnem vsakdanu kmetovanja precej nedodelana. Tako se je Marjan Kolar, značilni slovenski kmetovalec, spet srečal z razmišljanjem o tem, kako bi stvari izboljšal. Nezanemljivo delovanje elektrarne je namreč začelo ogroziti njegov obstoj, saj je za gradnjo

založil vse svoje premoženje, vsaka ustavev procesa pa je zanj pomenila veliko izgubo. Na drag servis iz tujine je bilo včasih treba čakati tudi tedne, zato se je Kolar vsakič, ko se je naprava iz tega ali drugega razloga ustavila, sam poglubil v težavo in našel rešitev zanj. Po nekaj letih obratovanja se je teh sprememb in rešitev, ki jih lahko razvije samo nekdo, ki živi, razmišlja, a tudi dela s takšno napravo, nabralo toliko, da je Kolar svojemu prijatelju Denisu nekega dne rekel: "Veš, šele zdaj vem, kako bi morali graditi te elektrarne! Šele po nekajletnem reševanju težav vem, kaj je potrebno, da takšna naprava deluje tudi v praksi in ne le v katalogu!" In ker se je Kolarjeva kmetija v tem času spet povečala, je padla odločitev o gradnji nove, povsem drugačne in izboljšane bioplinske elektrarne na podlagi lastnega znanja in izkušenj. Ko je bila gotova, je bilo v prvi slovenski tovrstni napravi toliko inovacij in znanja, da so sijo prišli ogledovati iz vseh koncev Evrope. Kmalu so ugotovili, da je Kolarjeva elektrarna po učinkovitosti in zanesljivosti delovanja globoko presešla vse dotedanje uveljavljene tehnologije. Tako je padla zamisel, da bi ustanovili podjetje za gradnjo tovrstnih naprav in rodila se je Organica. Keter Organica je danes blagovna znamka skupine Keter, njena pot pa je nepredstavljivo strma. Prva naročila so prišla iz Slovenije, nato so jih začeli graditi tudi v tujini. Predstavili so se na sejnih in naročila so kmalu deževala. Podjetje raste s tolikšno hitrostjo, da komaj pokrivajo potrebe z zaposlovanjem novih sodelavcev. Preprosta kmečka pamet pa se tokrat ni ustavila in uspevala, prav nasprotno so pri skupini Keter s prilivom svežega kapitala zajetno investirali v razvoj in k sodelovanju povabili najuglednejše svetovne strokovnjake. In ker je bioplinska tehnologija šele v povojih, jim je uspelo konkurenco prehiteti celo za več korakov. Ena od svetovnih novosti je kombinirana bioplinska elektrarna, ki omogoča pridobivanje bioetanola. Oba procesa sta podobna, le da pri enem ostaja toplotna energija, pri drugem pa jo je v proces treba dovajati. Ta skladnost je idealna za povezavo obeh procesov, kar znatno zmanjša stroške za proizvodnjo dragocene surovine s široko uporabno vrednostjo. Etanol v Sloveniji uvažamo, poraba pa presega možnosti pridelave. Skupina Keter gradi danes največji raziskovalni center za bioplin in zelene tehnologije. V njem bo zaposlenih preko štirideset ljudi, z vlaganjem v razvoj pa si bodo tudi v bodoče zagotovili prednost pred konkurenco. Marjan Kolar, ki takrat še ni dopolnil niti štirideset let, je bil lani izbran za najinovativnejšega mladega kmetovalca. To zgodbo o neverjetnem uspehu preprostega, poštenega in pridnega Slovenca sem zapisal z namenom, da bi spregledali. Uspe lahko vsakdo, z delom, razmišljanjem in voljo. Za to ne potrebujemo ne posebnih zvez niti vplivnih staršev, le samozavest in voljo.

Poklicno povezani z naravo

V Sloveniji deluje enajst šol, ki svoje dijake in študente usposabljaajo za poklice v kmetijstvu, veterini, cvetličarstvu, vrtnarstvu, živilstvu, lesarstvu, gozdarstvu, varstvu okolja, turizmu, gostinstvu in tudi širše. Leta 2004 je vseh enajst šol skupaj z ustanovnim partnerjema Centrom RS za poklicno izobraževanje in Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije ustanovilo Konzorcij biotehniških šol Slovenije. Konzorcij biotehniških šol trenutno vodi Grm Novo mesto – center biotehnike in turizma.

Namen Konzorcija je dolgoročno sodelovanje na izobraževalnem, strokovnem in razvojnem področju ter promocija poklicev, za katere usposabljaajo šole – članice konzorcija. Prvi rezultati sodelovanja so se pokazali skozi uspešno izvedbo petletnega projekta Biotehniška področja, najbolj učeča se okolja. Delo na projektu je bilo razdeljeno na pet podprojektov, in sicer: Strategija razvoja izobraževanja in usposabljanja na področju biotehnike, Posodobitve obstoječih in razvijanje novih programov izobraževanja in usposabljanja, Kakovost, Osip in Vzpostavitev medpodjetniških izobraževalnih centrov.

NOVE ZAMISLI – NOV PROJEKT

Leta 2008 je Konzorcij biotehniških šol Slovenije ponovno uspešno kandidiral na razpis Ministrstva za šolstvo in šport, in sicer s projektom uvajanja novih programov na področju biotehnike za obdobje štirih let. Projekt smo poimenovali Biotehniška področja, šole za življenje in razvoj. Sofinanciran je iz sredstev Ministrstva za šolstvo in šport in Evropskih socialnih skladov.

Projekt je razdeljen na devet dejavnosti:

- Priprava izvedbenega kurikula
- Odprt kurikulum

Ne pozabite! V petek in soboto, 11. in 12. februarja, bodo šole članice Konzorcija biotehniških šol Slovenije odprle vrata za vse, ki jih zanimajo poklici, povezani z naravo! Vabljeni ste, da jih tekom informativnih dni obiščete in se v živo seznanite, za kakšne poklice se lahko pri njih usposobite!

Skupno predstavitev Konzorcija na sejmu AGRA sta obiskala predsednik države dr. Danilo Türk in minister za kmetijstvo mag. Dejan Židan. Lansko leto je na sejmu prvič potekala prodaja izdelkov desetih šol, ki so pristopile k projektu Biotehniška področja, šole za življenje in razvoj.

Majda Kolenc Artiček je vodja promocije projekta Biotehniška področja, šole za življenje in razvoj. Na sejmu Informativa je koordinirala promocijo šol članic Konzorcija biotehniških šol Slovenije.

- Določitev meril ocenjevanja znanja in minimalnih standardov znanja
- Ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti na šoli
- Opredelitev meril za vrednotenje in priznavanje neformalno pridobljenega znanja
- Promocija strokovnega in poklicnega izobraževanja
- Ustanovljena je bila tudi skupina za promocijo strokovnega in poklicnega izobraževanja. Naloga skupine je izvedba skupne promocije konzorcija ob različnih priložnostih ter izdelava skupnega promocijskega gradiva.
- Priprava osebnih izobraževalnih načrtov za posamezne dijake na šoli
- Mapa učnih dosežkov
- Učna gradiva

Programi Konzorcija biotehniških šol Slovenije:

BIOTEHNIŠKI PROGRAMI

- **Višješolski strokovno izobraževanje:** Upravljanje podeželja in krajine; Živilstvo in prehrana; Hortikultura; Gozdarstvo in lovstvo
- **Poklicno-tehnično izobraževanje:** Kmetijsko-podjetniški tehnik; Živilsko prehranski tehnik; Hortikulturni tehnik
- **Srednje strokovno izobraževanje:** Kmetijsko-podjetniški tehnik; Živilsko prehranski tehnik; Hortikulturni tehnik; Gozdarski tehnik; Naravovarstveni tehnik; Veterinarski tehnik
- **Srednje poklicno izobraževanje:** Gospodar na podeželju; Mehanik kmetijskih in delovnih strojev; Pek; Slaščičar; Mlekar; Mesar; Vrtnar; Cvetličar; Gozdar
- **Nižje poklicno izobraževanje:** Pomočnik v biotehnik in oskrbi

OSTALI PROGRAMI

- **Višješolsko strokovno izobraževanje:** Gostinstvo in turizem
- **Gimnazijsko izobraževanje:** Tehniška gimnazija
- **Poklicno-tehnično izobraževanje:** Gastronomija
- **Srednje strokovno izobraževanje:** Okoljevarstveni tehnik; Aranžerski tehnik; Zdravstvena nega; Gastronomija in turizem
- **Srednje poklicno izobraževanje:** Gastronomske in hotelirske storitve; Mizar

Konzorcij biotehniških šol Slovenije je na sejmu Informativa januarja letos promoviral programe svojih članic in k vpisu vabil tako mladino kot odrasle.

Članice Konzorcija biotehniških šol Slovenije vabijo k obisku v času informativnih dni v petek in soboto, 11. in 12. februarja 2011!

Biotehniški izobraževalni center Ljubljana - BIC

Ižanska cesta 10, 1000 Ljubljana, 01 280 76 00
www.bic-lj.si/; bic@bic-lj.si

Biotehniška šola Maribor

Vrbanska cesta 30, 2000 Maribor, 02 235 37 00
www.bts.si; info@bts.si

Izobraževalni center Piramida Maribor

Park mladih 3, 2000 Maribor, 02320 86 00
www.icp-mb.si; ic-piramida.maribor@guest.arnes.si

Biotehniška šola Ptuj

Volkmerjeva 19, 2250 Ptuj, 02 787 17 30
www.scptuj.si; infoscpc.kme@scptuj.si

Šola za hortikulturo in vizualne umetnosti Celje

Ljubljanska 97, 3000 Celje, 03 428 59 00
www.hvu.si

Šolski center Šentjur

Cesta na kmetijsko šolo 9, 3230 Šentjur, 03 746 29 00
www.sc-s.si; solski.center-sentjur@guest.arnes.si

Biotehniški center Naklo

Strahinj 99, 4202 Naklo, 04 277 21 24
www.bc-naklo.si; info@bc-naklo.si

TŠC Nova Gorica, Biotehniška šola

Ulica padlih borcev 26; 5290 Šempeter pri Novi Gorici, 05 393 43 00
www.tsc.si; tsc@tsc.si

Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna

Tržaška 36, 6230 Postojna, 05 726 13 36
www.s-sgls.po.edus.si; sgls.postojna@guest.arnes.si

Grm Novo mesto – Center biotehnik in turizma

Sevno 13, 8000 Novo mesto, 07 393 47 34
www.ksgm.net; s-sksgm.nm@guest.arnes.si

Biotehniška šola Rakičan

Lendavska 3, 9000 Murska Sobota, 02 530 37 50
www.solarakican.si; sks.rakican@guest.arnes.si

Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna organizira

TEČAJ ZA PREDELAVO LESA – ŽAGARSTVO.

Teoretični del tečaja bo potekal od ponedeljka, 14. februarja do četrta, 17. februarja v prostorih šole v Postojni, praktični del pa bo v obliki strokovne ekskurzije v petek, 18. februarja.

Več informacij in prijave: 05 726 13 36,

http://www.s-sgls.po.edus.si/primarna_obdelava_lesa.htm

e-pošta: marjan.vadnu@guest.arnes.si.

Vabljeni!

**Izobražujemo
za področja:**

Kmetijstva
Živilstva
Gostinstva
Naravovarstva
Hortikulture
Vrtnarstva

TSC Nova Gorica
BIOTEHNIŠKA ŠOLA

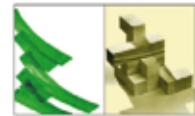
Šempeter pri Gorici
(05) 393- 4300, <http://www.tsc.si/>

Z ZNANJEM DO NOVIH DIMENZIJ

Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna

Vabimo k vpisu v programe:

- gozdar
- gozdarski tehnik
- mizar
- bolničar
- zdravstvena nega

sglš

Vzgajamo mlade, da prerastejo svoje sanje.

Tržaška 36, 6230 Postojna, www.s-sgls.po.edus.si, 05/726 13 36

**BIOTEHNIŠKI
CENTER NAKLO**

Strahinj 99, 4202 Naklo

Srednja šola
Višja strokovna šola
Izobraževanje odraslih
Medpodjetniški izobraževalni center

Vljudno vabljeni v Strahinj v času
informativnih dni:

Več informacij:
www.bc-naklo.si

v petek, **11. 2. 2011** ob 9.00 in 15.00
in v soboto, **12. 2. 2011** ob 9.00

T: 04 277 21 24 (srednja šola)
T: 04 277 21 45 (višja šola)
T: 04 277 21 20 (izobraževanje odraslih)

šolski Center ptuj
biotehniška šola

4-letni programi
kmetijsko podjetniški tehnik
okoljevarstveni tehnik
hortikulturni tehnik

3-letni programi
cvetličar
gospodar na podeželju
vrtnar

2-letna nadaljevalna programa
kmetijsko podjetniški tehnik
hortikulturni tehnik

2-letni program
pomočnik v biotehnikli in
oskrbi

Vablimo vas na informativni dan v petek, 11. 2. 2011, ob 9. in
15. uri in v soboto, 12. 2. 2011, ob 9. uri.

Pridružite se nam
v šolskem letu 2011/2012.

Volkmerjeva cesta 19, Ptuj, tel.: 02 787 17 30

www.scptuj.si

**GRM NOVO MESTO – CENTER BIOTEHNIKE IN TURIZMA
CENTER ZA ŽIVLJENJE IN RAZVOJ**

**KMETJSKA ŠOLA GRM IN
BIOTEHNIŠKA GIMNAZIJA**

Tel.: 07 3934 700, Fax: 07 3934 710
Spletna stran: www.ksgrm.net
Šola s 125- letno tradicijo

2-letni program:
pomočnik v biotehnikli in oskrbi

4-letni programi:
kmetijsko-podjetniški tehnik, hortikulturni tehnik, naravovarstveni tehnik

3-letni programi:
gospodar na podeželju, vrtnar, cvetličar, slaščičar, pek, mesar, mlekar
Biotehniška gimnazija

3+2 programi:
kmetijsko podjetniški tehnik, hortikulturni tehnik

**SREDNJA ŠOLA ZA
GOSTINSTVO IN TURIZEM**

Tel.: 07 3321 527,
Fax: 07 37 31 631
Spletna stran: www.ksgrm.net

3-letni program
GASTRONOMSKE IN HOTELSKE
STORIVE z nazivom
GASTRONOM HOTELIR/
HOTELIRKA

4-letni program
GASTRONOMIJA IN TURIZEM
s pridobljenim nazivom
GASTRONOMSKO TURISTIČNI TEHNIK

3+2 program
GASTRONOMIJA s pridobljenim nazivom
GASTRONOMSKI TEHNIK/TEHNIKA

VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Tel.: 07 39 34 734, Fax: 07 39 34 710
Spletna stran: www.ksgrm.net

UPRAVLJANJE PODEŽELJA IN KRAJINE
GOSTINSTVO IN TURIZEM
NARAVOVARSTVO

Center ima zelo dobro infrastrukturo (šolsko posestvo z roboti za molžo, za presajanje sadik v vrtnarstvu, urejeno sirarno, predelovalnico mesa, slaščičarno, Hišo kulinarike ...) in še več, kar boste spoznali, ko nas boste obiskali na informativnih dnevih 11. in 12. februarja 2011.

Vabljeni!

1872
Biotehniška šola Maribor
2000 MARIBOR, Vrbanška cesta 30

Na Biotehniški šoli Maribor izvajamo redno in izredno izobraževanje po naslednjih programih:

4-letni programi:
NARAVOVARSTVENI TEHNIK
VETERINARSKI TEHNIK
KMETJSKO-PODJETNIŠKI TEHNIK
HORTIKULTURNI TEHNIK

PTI(3+2) programi:
KMETJSKO-PODJETNIŠKI TEHNIK
HORTIKULTURNI TEHNIK

3-letni programi:
MEHANIK KMETJSKIH IN DELOVNIH STROJEV
CVETLIČAR
VRTNAR
GOSPODAR NA PODEŽELJU

V avtošoli Biotehniške šole Maribor lahko opravite vozniški izpit iz kategorij B, C, E, D in F, prav tako pa tečaj VARNEGA DELA S TRAKTORJEM IN TRAKTORSKIMI PRIKLJUČKI.

Web: www.bts.si/ E-pošta: info@bts.si/ Tel.: 02 235 37 00

Tla – osnovni življenjski prostor

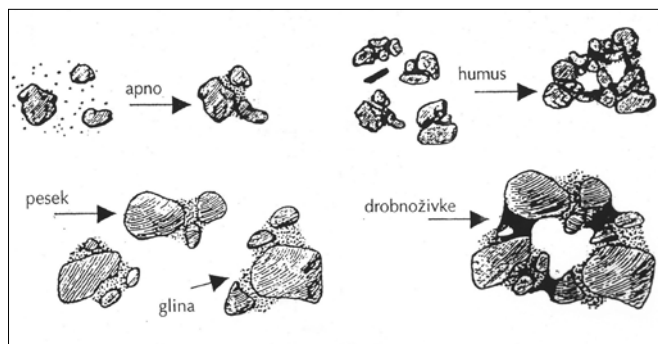
Učite svoje otroke, da so tla pod njihovimi nogami pepel njihovih pradedov in prababic. Da bodo vaši otroci spoštovali zemljo, jim povejte, da se je zemlja obogatila skozi dušo naših prednikov. Učite svoje otroke to, kar so nas učili, da je zemlja naša mati. Karkoli se pripeti zemlji, se pripeti tudi otrokom na Zemlji. (Iz govora indijskega poglavarja Seattle.)

Čvrsta tla tvorijo osnovo vsega fizičnega obstoja, živa bitja iz njihovih mineralnih sestavin gradijo svoje telo. Po mnenju mnogih strokovnjakov so tla najkompleksnejši sistem na Zemlji. Tla so trifazni sistem, ki ga sestavljajo trdni tekoči in plinasti delci. Pretežni del tal sestavljajo mineralni delci - 45 volumskih odstotkov, organska snov 7 odstotkov, zrak 25 odstotkov in voda 23 odstotkov. Pri gospodarjenju s tlemi skrbimo, da tega razmerja ne porušimo, posebno pri ekološkem kmetovanju. Zemlja (prst) mora biti porozna – luknjičava. Ena tretjina naj bi bilo velikih (makro) por – v njih se zadržuje zrak, ena tretjina srednjih por – v njih se zadržuje padavinska voda, ki počasi pronica v globlje plasti tal, in ena tretjina malih (mikro) por, ki zadržujejo vlogo. S tlačanjem in z gaženjem tal lahko to razmerje hitro porušimo in tla postanejo zbita - brez velikih in

srednjih por. Stanje še poslabša ozki kolobar in opustitev gnojenja z organskimi gnojili. Pri ekološkem kmetovanju skrbimo za ohranjanje poroznosti in s tem ohranjanje godnosti tal tako, da tla globoko rahljamo in plitvo vnašamo organsko snov in sejemo godilke v kolobarju (detelje, stročnice), tla zastiramo in gnojimo s kompostom. Gnojenje z organskimi gnojili v obliki komposta je pri ekološkem kmetovanju osrednjega pomena.

STRUKTURA TAL

Organska snov zgradi skupaj z mineralnimi delci popolni sistem tal. Organska snov je vir humusa in toplote. Humus nastaja iz odmrlih rastlinskih in živalskih organizmov in je hrana za talne bakterije. Ugodno deluje na strukturo zemlje, ker z glinastimi delci in apnom veže peščene delce zemlje v grudice. Deževniki v svojih prebavih zmešajo glino in humus. Za

Tvorba strukturnih agregatov

ekološke kmete je ohranjanje in izboljšanje strukture (mrvičavosti) tal osnovni cilj, ki ga redno spremljajo z lopatnim testom. Ker pa strukturni agregati – mrvice nastajajo le ob prisotnosti organske snovi v tleh in ob omogočenem delovanju edafona – živega sveta v tleh, ekološki kmetje v prvi vrsti skrbijo za ohranjanje in povečevanje humusa v tleh. V ekološkem kmetijstvu prehranjemo tla (talne organizme vse od bakterij do deževnikov) in ne rastline neposredno, kot je to v navadi pri konvencionalnem kmetijstvu, ko z mineralnimi gnojili neposredno prehranjujemo rastline. Pri ekološkem načinu kmetovanja dobijo rastline hrano iz humusa. V tleh zasledimo dve vrsti humusa. Hranilni humus so dobro razgradljivi organski ostanki, ki predstavljajo hrano za mikroorganizme. Hranilni humus se hitro razgradi do mineralnih sestavin CO₂, dušik, fosfor ... in služi kot hrana za rastline. Strukturni humus je ostanek težje razgradljivih organskih snovi. Z mi-

neralnimi delci tal tvori organomineralni kompleks, ki je nosilec sorbcije v tleh in povezuje talne delce med seboj v strukturne agregate ali skupke. Struktura je temeljni kamen rodovitnosti tal, ker pogojuje vodno-zračni režim tal in s tem biološko dejavnost tal ter neoviran razvoj korenin kulturnih rastlin. Strukturni skupki niso trajno obstojni. Zelo hitro propadajo, če so tla izpostavljena delovanju dežja, namakanja ali gaženju s težkimi stroji v mokrem. Strukturni skupki v tleh z dovolj humusa so bolj obstojni. Obstojnost strukture pod naravno travniško vegetacijo je boljše kot na njivi. Zato je pri ekološkem načinu kmetovanja obvezen ukrep za ohranjanje strukture tal vključevanje travno-deteljnih mešaníc in stročnic v kolobar. Tvorbo primarnih strukturnih agregatov omogočamo tako, da oskrbujemo talne organizme s hrano, dodajamo kalcij in skrbimo za bilanco humusa ter izravnamo klimo tal. Ukrepe stabilizacije strukture prilagodimo vrsti in

Vrsta tal	Pesek	Melj	Ilovica	Glina
Velikost talnih delcev v mm	0,06-2 mm	0,002-0,06 mm		<0,002 mm
Tip tal	lahka tla	srednje težka tla		težka tla

tipu tal, ki sta osnovni fizikalni lastnosti tal, katerih ne moremo spremeniti ali zamenjati.

TEKSTURA TAL

Tekstura ali zrnavost tal pove, iz kako velikih talnih delcev so tla sestavljena. Tekstura pogotuje vodno-zračni režim tal in odreja fizikalne, kemične in biološke procese v tleh.

Lahka tla so propustna, lahka za obdelavo, ne zadržujejo vlage, hitro se segrejejo in hitro ohlajajo. Dodajati jim moramo organsko snov, povečati vsebnost humusa. Srednje težka tla so bogata s hranilnimi snovmi, dobro propustna, zadržuje-

jo vlago in toploto, lahko se obdelujejo, primerna so za vse vrste kulturnih rastlin. Ne zahtevajo posebnih izboljšav, ampak le redno vzdrževanje godnosti. Težka tla so slabo zračna, zadržujejo vodo in hranilne snovi, so mrzla, težka za obdelavo, ob suši je površina trda in razpokana. Dodajati jim moramo organsko snov – humus in jih obdelovati, ko niso ne premokra in ne presuha.

Pesek je v tesni zvezi s fizikalnimi lastnostmi tal, vpliva na vodno-zračni režim in toploto tal. Melj so okruški kamenin in minerali, nima vpliva na fizikalno kemične lastno-

sti tal, poslabša pa kakovost tal (psevdoglej, steljniki). Za sorbcijo in zamenjavo kationov je najpomembnejša frakcija glina. Najbolj ugodna tla za kulturne rastline so ilovice (peščena ilovica, glinasta ilovica), neugodna pa glinasta, peščena, predvsem pa meljasta tla.

Vse te talne delce (pesek - glino) povezujejo talni organizmi - nosilci godnosti tal, predvsem bakterije, v strukturne agregate - mrvice. Tla s stabilno mrvičasto strukturo so dobro propustna, zadržujejo vlago in toploto, so rahla in se lahko obdelujejo. Pri ekološkem načinu kmetovanja ohranjamo in povečujemo biološko dejavnost tal

in s tem godnost in rodovitnost tal tako, da pravilno obdelujemo tla, in sicer ne premokra, ne presuha, ne preveč, ne premalo, pravilno gnojimo – vračamo odvzeta hranila, zaoravamo organsko snov (kompost!), sejemo godilke v kolobarju, kislamo zemljo apnimo, gola tla zastiramo, mulčimo in sejemo podsevke, da imamo vedno zelene površine. S tem spodbujamo življenje v tleh in to življenje nam ponovno zgradi rahla in rodovitna tla, ki so osnova za življenje vseh organizmov na planetu Zemlja.

» ZITA FLISAR NOVAK, univ. dipl. inž. kmet.

Lopatni preskus za ugotavljanje strukture in rodovitnosti tal

FABIJAN
Vosek 6e • 2231 Pernica • 02 6449288

FABIJAN d.o.o.
Tel. (02) 6449 288
031 357 793

AKCIJA VALPADANA 6450 ISM
16.990,00 € z DDV

Akcija velja do razprodaje zalog za modele na zalogi.

Najboljši hibridi Pioneer, ki so primerni za setev v Sloveniji

Za setev v letu 2011 vam ponujamo samo najboljše izbrane hibride koruze. Vsi naši hibridi so preskušeni na različnih področjih po celotni Sloveniji.

V letu 2011 ponujamo našim zvestim kupcem program Premium seme+, ki zagotavlja kakovosten vznik in zanesljiv pridelek. Seme iz tega programa je dodelano s pomočjo najnovejših tehnologij obdelave semena. Vsi, ki boste v programu, boste imeli garancijo na vznik. Vse podrobnosti programa dobite pri naši promotorski službi, na naši spletni strani in v vaši trgovini.

Šampioni Pioneer za setev 2011

P9400 FAO 340 - nov rekorder za zrnje in silažo	P9494 FAO 370 - nova zvezda, izjemen v suši
PR38A79 FAO 330 - rekorder v pridelku in nizki vlagi	PR37K92 FAO 370 - izjemna kakovost in pridelek
PR37N01 FAO 390 - absolutni zmagovalec	PR37D25 FAO 400 - dolgoletni rekorder
PR36K67 FAO 450 - brez konkurence	PR33Y74 FAO 600 - NOVA zvezda

Poleg naštetih so v ponudbi še ostali hibridi iz naše bogate palete proizvodov: PR38N86 FAO 320, PR37H24 FAO 370, PR38A24 FAO 380, PR38F70 FAO 330 in ostali.

V PONUDBI: Možnost naročila semena, dodatno tretiranega z Mesurolom, in novost Premium seme+ (Poncho + Mesurolo).

Več informacij glede najboljših hibridov za vašo njivo dobite pri naši strokovni službi ali pri vašem trgovcu.

Težave pri pridobivanju podpore de minimis

Zaradi slabih razmer v kmetijstvu je ministrstvo, pristojno za kmetijstvo, objavilo javne razpise za pridobitev finančne pomoči. Pri pridobivanju teh sredstev so nastale težave pri izpolnjevanju pogoja pokojninskega in invalidskega zavarovanja. V želji, da ne bi bili neupravičeno prikrajšani za sredstva, vas s tem člankom želimo opozoriti na slabe evidence Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije.

Pri vseh treh že zaprtih razpisih (de minimis mleko, de minimis prašiči in de minimis plus) je bil eden izmed pogojev za pridobitev sredstev tudi pogoj, da ima kmetijsko gospodarstvo najmanj enega člana obvezno ali prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovanega iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti od 1. junija 2009 dalje.

Kljub dejstvu, da ste nekateri vlagatelji ta pogoj izpolnjevali, ste s strani Agencije za kmetijske trge in razvoj podeželja prejeli zavrnilne odločbe. Vse take je Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije pozvala, da vložite pri-

tožbo. Čeprav se prispevki mesečno plačujejo in je državni organ dolžan sam pridobiti podatke iz evidence, ki jo vodi drug državni organ, je v teh dneh Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v nekaterih primerih ponovno izdalo negativne odločbe. V teh primerih bo potrebna vložitev tožbe.

Zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju predstavlja pravno podlago za sklenitev zavarovanja iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti. Pri tem sta možna dva načina vstopa v zavarovanje - obvezni ali prostovoljni. Največ težav nastaja pri evidenci tistih, ki so pro-

stovoljno vstopili v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Šifra zavarovalne podlage pri prostovoljnem vstopu je 007. Znotraj te šifre so obravnavane tudi druge skupine zavarovancev (samostojni podjetniki, študenti, umetniki ...). Kljub navedenemu ne bi smelo prihajati do težav pri pridobivanju podatkov v evidenci ZPIZ. Ker do tega prihaja, vam svetujemo, da ne glede na to, da bi organ te podatke moral pridobiti po uradni dolžnosti, svoji vlogi priložite potrdilo ZPIZ, iz katerega jasno izhaja, da ste obvezno ali prostovoljno zavarovani na podlagi opravljanja kmetijske dejavnosti. Glede

na delovanje državnih organov je žal samo tak način zagotovilo, da se zaščiti lastna upravičenja.

Ob tem pa opozarjamo tudi na dejstvo, da so bili v postopkih de minimis zavrnilni razlogi tudi drugi, zato ne moremo posplošeno trditi, da v vseh primerih obstaja dvom v odločitev upravnega organa. V kolikor pa imate kot zavrnilni razlog navedeno zavarovanje, je prav, da to dodatno preverite, zato vam svetujemo, da se obrnete na lokalnega kmetijskega svetovalca ali pravno službo Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

» JANJA VIRANT

Univerza v Mariboru

Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede

FAKULTETA ZA KMETIJSTVO IN BIOSISTEMSKO VEDE UNIVERZE V MARIBORU ZAKAJ ŠTUDIRATI NA NAŠI FAKULTETI?

Na Fakulteti za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru imamo sodobne študijske programe, ki so mednarodno primerljivi. Študent pridobi vso potrebno izobrazbo in praktične izkušnje, s čimer se lahko po končanem študiju vključi v katekolo dejavnost kmetijstva, povezano s proizvodnjo zdrave in poceni hrane, varstvom okolja, korektnega odnosa do vseh živih organizmov ... Prav tako se pridobijo znanja za samostojno razvijanje in reševanje najzahtevnejših težav na področju kmetijstva, ki vodijo k iskanju novih rešitev v strokovni in znanstveni praksi. Pedagoški proces ne poteka samo v predavalnicah in ustreznih laboratorijih, temveč imajo vsi študentje možnost, da si pridobijo dragocene praktične izkušnje na Univerzitetnem kmetijskem centru fakultete.

Vse zainteresirane vabimo na informativne dneve z ogledom prostorov Fakultete za kmetijstvo in biosistemske vede, ki bodo v petek, 11. februarja, ob 10. in 15. uri ter v soboto, 12. februarja, ob 10. uri v prostorih Gradu Hompoš (Pivola 10, Hoče).

Dekan fakultete, red. prof. dr. Jernej Turk

Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru razpisuje v študijskem letu 2011/2012 dodiplomske študijske programe (I. stopnja):

- Kmetijstvo (UNI)
- Živinoreja (VS)
- Ekološko kmetijstvo (VS)
- Biosistemsko inženirstvo (VS)
- Vinogradništvo, vinarstvo in sadjarstvo (VS)
- Management v agroživilstvu in razvoj podeželja (VS)
- Agronomija – okrasne rastline, zelenjava in poljščine (VS)

s kasnejšo možnostjo nadaljevanja študija na študijskih programih II. in III. stopnje:

- Agrarna ekonomika
- Kmetijstvo
- Varnost hrane in prehrabeni verigi (III.st.).

Študijski program Management v agroživilstvu in razvoj podeželja se bo izvajal v Murski Soboti in prostorih distlocirane enote v dvorcu Rakičan.

Vse dodatne informacije: referat za študentske zadeve, tel. št. 02/320 90 19, vsak dan med 9.00 in 12.00 uro in na spletni strani: www.fkbv.uni-mb.si

ZNANJE IN TRADICIJA

Hrana za vse!

Na plenarni seji Evropskega ekonomsko-socialnega odbora je bilo izpostavljeno, da mora Evropska unija voditi takšno skupno kmetijsko politiko, ki bo omogočala zagotovitev hrane za vse njene prebivalce.

Na januarski plenarni seji Evropskega ekonomsko-socialnega odbora (EESO) so bile predstavljene prioritete predsedovanja Republike Madžarske in prioritete na področju kmetijstva. Madžarska bo med svoje prioritete na področju kmetijstva vključila potrebo po posodobitvi skupne kmetijske politike, zlasti povečanemu pomenu razvoja podeželja na različnih področjih dela in ne samo v EU, temveč tudi širše. Zavzemala se bo za pridelavo zadostne, zdrave in kakovostne hrane za vse prebivalce EU. Velik podarek bo dala tudi pomenu voda, saj brez vode ne more biti kmetijstva.

VEDNO VEČ REVNIH POTREBUJE POMOČ V OBLIKI HRANE

Na seji je bilo obravnavano tudi mnenje odbora o dodeljevanju hrane najbolj ogroženim prebivalcem EU. Trenutno je v EU 80 milijonov revnih ljudi (za velikost cele Nemčije). Od tega potrebuje pomoč v obliki hrane 43 milijonov ljudi. Predlog solidarnosti je star že 23 let, sedaj pa ga želi EU posodobiti. Tako predlaga, da bi se hrana zagotavljala iz dveh virov, in sicer iz intervencijskih zalog, ki nastanejo kot posledica presega pridelave prehranskih izdelkov, in iz zalog, ki se ustvarijo na trgu. V nadaljevanju želi povečati nadzor nad celotnim sistemom in spremeniti sistem financiranja, ki naj bi potekal v obliki so-

financiranja. Na tej točki ima Evropski parlament drugačno stališče, in sicer da morajo biti stroški 100-odstotno financirani iz EU proračuna. V predlog je vključena tudi denarna podpora nevladnim organizacijam, ki se ukvarjajo z zbiranjem in razdeljevanjem pomoči za pokrivanje stroškov zbiranja in razdeljevanja. V razpravi je bilo poudarjeno, da je revščina odgovornost vseh, ne samo revnih. Zaskrbljujoče pa je, da se število revnih povečuje, s tem pa tudi negotovost. Tudi zato, ker bi lahko reforma SKP omejila pridelavo hrane in s tem povzročila zmanjševanje zalog hrane.

NEPOŠTENE PRAKSE V DOBAVNI VERIGI

Med pomembnimi točkami je sta bili tudi mnenje o Poročilu o spremljanju trga za trgovino in distribucijo in Mnenje o Zeleni knjigi za ustrezne, vzdržne in varne evropske pokojninske sisteme. EESO je v svojem mnenju med drugim poudaril, da se morajo proučiti očitno nepoštena praksa, ki se pojavlja v celotni dobavni verigi, in sprejmejo ustrezni ukrepi, proučijo naj se nepoštena pogodbeni razmerja, kako se takšna razmerja obravnavajo na nacionalni ravni in kako so ti predpisi uveljavljeni. EESO tudi poziva Komisijo, naj podpre spodbujanje samozaposlovanja in podjetništva, saj se temu posveča premalo pozornosti. Ravno mala in srednja podjetja (MSP)

imajo ključno vlogo pri zaposlovanju, ustvarjanju vrednosti in življenju v podeželskih območjih. Izpostavljena je bila težava zmanjševanja števila trgovin na podeželju. Tudi trgovine pripomorejo h kakovosti življenja na teh območjih. Problematika ni značilna samo za Slovenijo, pač pa se s podobnimi težavami srečujejo tudi na celotnem območju EU. O predlogih pa bi bilo smiselno razmisliti tudi v Sloveniji.

POKOJNINA NI NAGRADA, JE PRAVICA

Prednostna naloga EU je zagotavljanje ustreznih in vzdržnih sedanjih in prihodnjih pokojninskih prihodkov za državljane EU. Za celotno Evropo je značilno staranje prebivalstva, zato je to še toliko bolj pomembna naloga. Vendar imajo države članice proste roke pri opredeljevanju svojih sistemov socialne varnosti in so zanje tudi v celoti odgovorne. S predpisi EU ne bi smeli spodbujati ali kaznovati nobene konkretne vrste pokojninskih reform. EESO meni, da imajo nacionalni pokojninski sistemi dovolj skupnih značilnosti, ki pa bi jih bilo mogoče obravnavati na ravni EU. Povečanje upoko-

jitvene starosti je pomemben ukrep teh reform, ne pa edini. Povedati je treba, da bi samo dvig zakonsko določene upokojitvene starosti potisnil milijone starejših oseb, zlasti žensk, pod prag revščine. Zato je vzporedno s takšnim ukrepom treba voditi tudi dejavno politiko zaposlovanja. Pomembno sporočilo s seje je, da pokojninske niso nagrada (tako kot je zapisano v zeleni knjigi), temveč pravica vsakega, ki je vplačeval v pokojninske sisteme. To je oblika odloženega plačila ali prihrankov. V družbi upokojenci ne bi smeli veljati za breme, pač pa med drugim tudi za gospodarske akterje. V povprečju upokojenci predstavljajo petindvajset odstotkov evropskega prebivalstva.

»IGOR HROVATIČ

PROFI KMET

NE SPREGLEJTE!

Čelni nakladalci STOLL

AKCIJA!

Mešalni vozovi

Weimer

3P-STOLL

Kosilniki!

Gozdarski vozovi z dvigali

TOLTS-JE

POKLIČITE ZA PONUDBO!

EVROPSKI PATENT

„z vsimi lesi in certifikati“

Prodaja najkvalitetnejše lesje despike pritrjevalca za baliranje po konkurenčni ceni

UGODNO!

Šavli Klemen
031 354 307

Hrustelj Vinko
041 979 057

Informacije po telefonu: 031-240-577

E-mail: profi.kmet@gmail.com Tel: 031-240-577
WEB: www.profi-kmet.si

NAPOVEDNIK IZOBRAŽEVANJ

Kmetijsko gozdarski zavod Ljubljana

Dodatne informacije dobite na telefonu: 01 513 07 18.

* (N) izvajalci so notranji, (Z) izvajalci so zunanji.

Datum	Naslov	Vrsta	Lokacija	Ura	ur izobraževanja	Predavatelj(i)*
1. 2. 2011	Obnavljalni tečaj varstva rastlin za izvajalce ukrepov	Ne velja za KOP – tečaj	Gasilski dom Cerknica, Notranjska cesta 42,	9.00	3	Damjana Iljaš, Mojca Lovšin in Irena Šilc (N)
3. 2. 2011	Rejski program za domače živali – kako vzrediti najboljše plemenske živali; Rejski cilji in ocena telesnih lastnosti pri različnih tipih in pasmah govedi ter selekcija domače črede	KOP – predavanje	Kulturni dom Mlinše, Mlinše 12	9.00	4	Matjaž Hribar in Jasmina Slatnar (N)
9. 2. 2011	Krma z njiv, pomen in omejitve koruze v kolobarju; Metabolne težave visoko proizvodnih krav (in higiena krme); Vpliv prehrane krav na plodnost	KOP – predavanje	Medvode - Kulturni dom, Cesta ob Sori 11	9.00	4	Damjana Iljaš, Anton Zavodnik, Jasmina Slatnar in Janez Koprivnikar (N)
10. 2. 2011	Predstavitve davčnih obveznosti iz naslova opravljanja kmetijske dejavnosti; Stopimo korak naprej – registrirajmo dopolnilno dejavnost	Ne velja za KOP – predavanje	Kulturni dom Šmartno pri Litiji	9.00	4	Vesna Velikonja, Barbara Lapuh in Sonja Zidar Urbanija (N)
15. 2. 2011	Etološki vidik pri gradnji hlevov; Predstavitve zahtev standarda za identifikacijo in registracijo živali; Predstavitve napak ugotovljenih pri izvajanju posameznih (pod)ukrepov KOP	KOP – predavanje	Dol pri Hrastniku – kinodvorana	9.00	4,5	Janez Koprivnikar in Janja Žagar (N)
15. 2. 2011	Obnavljalni tečaj varstva rastlin za izvajalce ukrepov	Ne velja za KOP – tečaj	Gasilski dom Stična, Stična 144	9.00	3	Damjana Iljaš, Irena Šilc in Mojca Lovšin (N)
17. 2. 2011	Predstavitve napak ugotovljenih pri izvajanju posameznih podukrepov KOP; Odpadne vode na podeželju	KOP – predavanje	Dvorana kulturnega doma Janka Kersnika, Lukovica, Stari trg 1	9.30	4	Pavla Pirnat (N) in Gabrijela Salobir (Z)
17. 2. 2011	Obnavljalni tečaj varstva rastlin za izvajalce ukrepov	Ne velja za KOP – tečaj	Medvode - Kulturni dom, Cesta ob Sori 11	9.00	3	Damjana Iljaš, Irena Šilc in Mojca Lovšin (N)
17. 2. 2011	Različne možnosti predelave sadja iz travniških sadovnjakov; Predstavitve napak ugotovljenih pri izvajanju posameznih (pod)ukrepov (S)KOP	KOP – predavanje	Kulturni dom Mlinše, Mlinše 12	9.00	4	Alenka Caf in Teja Rozina (N)
17. 2. 2011	Gnojenje na zavarovanih območjih; Tla in rodovitnost tal – temelj ekološkega kmetijstva, pravilna raba komposta; Predstavitve napak ugotovljenih pri izvajanju posameznih (pod)ukrepov (S)KOP	KOP – predavanje	Kulturni dom, Mlinše 12	15.00	4	Anton Zavodnik in Teja Rozina (N)
18. 2. 2011	Ekonomski učinkovitost sonaravne reje domačih živali in možnost trženja proizvodov živalskega izvora; Predstavitve napak ugotovljenih pri izvajanju posameznih (pod)ukrepov KOP	KOP – predavanje	Gasilski dom Stična, Stična 44	10.00	4	Vesna Velikonja in Anton Zavodnik (N)
24. 2. 2011	Ekonomski učinkovitost sonaravne reje domačih živali in možnosti trženja proizvodov živalskega izvora; Predstavitve zahtev standarda za identifikacijo in registracijo živali; Predstavitve napak ugotovljenih pri izvajanju posameznih (pod)ukrepov KOP	KOP – predavanje	Trbovlje, predavalnica v delavskem domu	9.00	4,5	Vesna Velikonja in Janja Žagar (N)
24. 2. 2011	Predstavitve napak pri izvajanju posameznih (pod)ukrepov KOP; Ukrepi za odpravljanje škodljivih dejavnikov na travinju	KOP – predavanje	Kulturni dom Moravče, Vegova ulica 9, 1251 Moravče	10.00	4	Anton Zavodnik (N)
28. 2. 2011	Etološki vidik pri gradnji hlevov; Predstavitve napak ugotovljenih pri izvajanju posameznih (pod)ukrepov KOP s poudarkom na evidencah na kmetiji	KOP – predavanje	Jakličev dom – Modra dvorana, Videm 34, Videm Dobropolje	9.00	4	Janez Koprivnikar in Franci Omahen (N)
28. 2. 2011	Predstavitve zahtev PRP RS za obdobje 2007–2013; Zahteve navzkrižne skladnosti	KOP – predavanje	Družbeni dom Grosuplje, Taborska 3,	9.00–12.00	4	Anton Zavodnik in Ana Pavčič (N)
1. 3. 2011	Ekonomski učinkovitost sonaravne reje domačih živali in možnosti trženja proizvodov živalskega izvora; Predstavitve zahtev PRP RS za obdobje 2007–2013; Predstavitve napak ugotovljenih pri izvajanju posameznih (pod)ukrepov KOP	KOP – predavanje	Rokodelski center, Cesta na Ugar 6, Ribnica	10.00 in ob 16.00	4	Vesna Velikonja, Irena Šilc in Vladka Turk Mate (N)
1. – 3. 2011	Osnovni tečaj varstva rastlin za izvajalce ukrepov	Ne velja za KOP – tečaj	Medvode, Sejna soba KZ Medvode, Cesta ob Sori 11	13.00	18	Damjana Iljaš, Ana Ogorelec, Alenka Caf, Vesna Velikonja in Anton Zavodnik (N)

Jaz zate, ti zame.

Vzajemna d.v.z., Vosšnjava 2, Ljubljana. Vsa zavarovanja se sklepajo po posamičnih pogojih Vzajemne d.v.z.

Ste vedeli, da Evropska agencija za varnost in zdravje pri delu največji delež nezgod pri delu s smrtnim izidom med vsemi gospodarskimi panogami beleži v kmetijstvu, lovstvu in gozdarstvu. To uvršča kmetijstvo, lovstvo in gozdarstvo med najbolj nevarne dejavnosti*. Nezgod ne moremo predvideti niti preprečiti, lahko pa ublažimo njihove posledice – s sklenitvijo zavarovanja Vzajemna Nezgode.

*Vir: <http://osha.europa.eu/sl>

Nezgodno zavarovanje

**vzajemna
nezgode**

Zavarovanje za primer nezgodne smrti in trajne invalidnosti z možnostjo izbire dodatnih kritij za večjo varnost.

Nesreča nikoli ne počiva.

Sklenite zavarovanje **Vzajemna Nezgode** in si zagotovite:

- večjo finančno varnost,
- paket glede na lastne potrebe in želje,
- takojšnje izplačilo zavarovalnine po potrjeni diagnozi (pri nekaterih poškodbah, ki so posledica nezgode).

Skleni zavarovanje

www.vzajemna.si

PROSTOTRŽEVSKO
080 20 60

VZAJEMNA

Jaz zate, ti zame.

Zveza kmetič Slovenije,
Društvo kmečkih žena Novo mesto
Turistično društvo Straža

in

KGZS – Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto
izpostava Novo mesto

vabijo na

DRŽAVNO RAZSTAVO PLETENIC

Razstavljen bo bogat nabor umetno izdelanih pletenic izpod rok kmečkih žena in ostalih sodelujočih. Slovesna podelitev priznanj s kulturnim programom bo v nedeljo, 20. februarja 2011, ob 14. uri, v prostorih nekdanje osnovne šole v Prečni pri Novem mestu. Razstavljene pletenice, ki jih bo ocenila strokovna komisija, si lahko ogledate v soboto, 19. februarja, med 15. in 17. uro ter v nedeljo, 20. februarja, med 8. in 17. uro.

Vljudno vabljeni!

Društvo kmečkih žena Suha krajina - Žužemberk,
Društvo vinogradnikov Suha krajina,
Društvo čebelarjev Dvor

in

KGZS – Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto
izpostavi Novo mesto in Straža

vabijo na

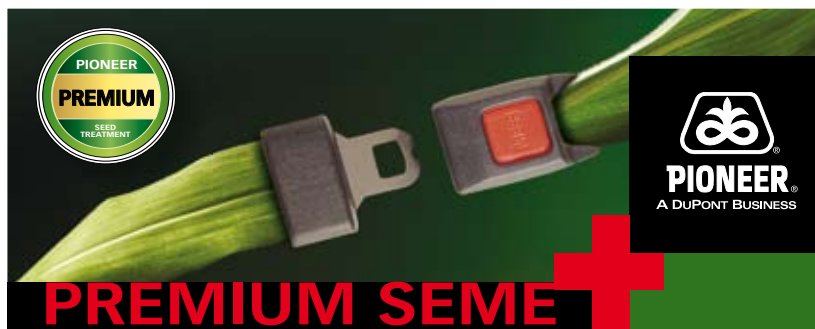
15. tradicionalno RAZSTAVO SUHOKRANJSKIH DOBROT

Na njej bodo poleg krušnih izdelkov razstavljeni med in izdelki iz medu, ročna dela, izdelki domače obrti, slikarska dela, izdelki otrok VVO Žužemberk in izdelki Društva podeželskih žena Dobrepolje - Struge.

Odprtje razstave s kulturnim programom bo v soboto, 12. februarja 2011, ob 10. uri v dvorani Lovske družine na Grajskem trgu v Žužemberku.

Ogled razstave s pokušnjo in prodajo vin in drugih dobrot s kmetij bo v soboto, 12. februarja 2011, med 10. in 18. uro, v nedeljo, 13. februarja 2011, med 8. in 18. uro in v ponedeljek, 14. februarja 2011, med 8. in 15. uro.

Vljudno vabljeni!

PIONEER PREMIUM SEED TREATMENT

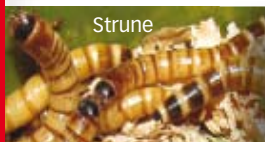
PIONEER
A DUPONT BUSINESS

NOVO PIONEER program za vas

Posebna ponudba Premium seme+ programa za pridelovalce, ki kupite vsaj 16 vreč 25 MK semena koruze iz tega programa.

Pogoj za sodelovanje v programu je dogovor s PIONEER agronomsko službo ali promotorjem na vašem področju in podpis le-tega **do 15.03.2011.**

Več informacij glede programa na <http://slovenia.pioneer.com/> ali pri našem promotorju ali vašem trgovcu.

Strune

Švedska mušica

Ptice

PIONEER[®] KLUB 2011

KUPITE 8 VREČ 25 MK KORUZE
PIONEER IN KOMBINEZON
JE VAŠ

KOLIČINSKI POPUST

Ob nakupu 16 vreč in več dobite še poseben popust in sicer 1,0 EUR za vsako vrečo.

Pioneer Semena Holding GmbH, Parndorf,
PSH poslovno svetovanje
Podružnica Murska Sobota
Markišavska cesta 10, 9000 Murska Sobota,
tel. 02 521 36 20, faks 02 521 36 29

<http://slovenia.pioneer.com>

©Zaščitna znamka registrirana ali uporabljena v državah s strani PIONEER Hi-Bred International, Inc., Des Moines, Iowa, ZDA.

